

71

Wijkatlas de Kust.

Resultaten van het Leefbaarheidsonderzoek
voor de Kust, per wijk.

P

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Genieten. Het zit in ons.

EEN WOORDJE UITLEG.

Voorliggende wijkenatlas vat voor u de resultaten van het Leefbaarheidsonderzoek voor de Kust samen, en dit op het niveau van de onderzochte wijken. Sleutelpersonen gaven over in totaal 71 wijken hun mening. De resultaten van twee wijken, zijnde Mariapark en Groenendijk (beide in Koksijde) worden in deze wijkenatlas niet weergegeven omdat minder dan vijf sleutelpersonen deze wijken beoordeelden. Per wijk werd een zogenaamde wijkfiche gemaakt. Op deze fiche vindt u verschillende soorten gegevens terug.

Vooreerst is er het beeldmateriaal. Dit beeldmateriaal differentieert de wijken naar uitzicht en type bebouwing. Ook werd getracht een aantal typische kenmerken van de wijk op de gevoelige plaat vast te leggen. Maar niet alle kenmerken lenen zich hier even makkelijk toe. Een zwak sociaal weefsel is moeilijker te visualiseren dan een onveilige verkeerssituatie... En bepaalde wijken zijn heel homogeen qua uitzicht, andere heel divers. Het beeldmateriaal is dus noodgedwongen een heel beperkte selectie uit tal van andere mogelijkheden.

Verder worden ook een aantal cijfers meegegeven met betrekking tot de wijk: aantal inwoners/huishoudens, aandeel jongeren (- 20 jaar), aandeel ouderen (60+), aantal hoogbejaarden (80+), aandeel alleenstaanden, aandeel gezinnen met kinderen, aantal eenoudergezinnen en ten slotte het aandeel woningen waarvan de eigenaar bewoner is. Met uitzondering van dit laatste kengetal, dat afkomstig is uit het Kadaster, 2003, zijn alle andere gegevens afkomstig uit het Rijksregister, situatie op 01.01.2004. Door het koppelen van deze gegevens aan de verschillende adrespuntenkaarten van de respectievelijke gemeenten, kunnen deze cijfers op het wijkniveau bekomen worden. Deze zogenaamde adrespuntenkaarten zijn in geen enkel van de gevallen volledig. Of met andere woorden: het aantal gezinnen en inwoners waarover gegevens beschikbaar zijn in de respectievelijke gemeenten is dus niet gelijk aan het totaal aantal gezinnen en inwoners in die gemeenten. Deze adrespuntenkaarten worden continu door de gemeenten verbeterd. Dit is een uiterst positieve ontwikkeling maar houdt meteen ook in dat vergelijkingen over de jaren heen momenteel niet helemaal correct zijn. Een stijging van het aantal inwoners kan namelijk zowel het gevolg zijn van een effectieve stijging van het aantal inwoners maar ook van een verbeterde adrespuntenkaart. Van de respectievelijke kustgemeenten is in volgende mate sprake van onvolledige gegevens:

De Panne - 12,81%
Koksijde - 27,04%
Nieuwpoort - 18,79%
Middelkerke - 51,28%
Oostende - 11,86%

Bredene - 17,12%
De Haan - 1,09%
Blankenberge - 8,52%
Zeebrugge - (2,10%)
Knokke-Heist - 9,83%)

Waarom wordt in de gegevens nu eens het 'aandeel' vermeld, dan eens 'aantal'? De reden hiervoor is, dat bij kleine aantallen – zoals bijvoorbeeld het geval is bij hoogbejaarden en eenoudergezinnen – het effect van een bijkomende eenheid te groot is. We illustreren dit even aan de hand van een voorbeeld. De Legawijk in Blankenberge telt 14 gezinnen met kinderen, waarvan 2 eenoudergezinnen. Dit betekent dat 14% van de gezinnen met kinderen eenoudergezinnen zijn. Indien hier één eenoudergezin zou bijkomen, dan stijgt dit aandeel meteen van 14 naar 20%. Ook in Oostduinkerke Bad zijn 14% van de gezinnen met kinderen eenoudergezinnen (27 op 197). Indien in deze wijk één eenoudergezin bijkomt, dan stijgt dit aandeel van 14% echter verwaarloosbaar. Met andere woorden, het geven van procenten of percentages kan in dergelijke gevallen wel zinvol zijn als vergelijkingspunt maar het bekijken van de absolute aantallen is hier meer aangewezen. Bovendien kan het argument hier ook gehanteerd worden, dat wanneer het gaat om zaken zoals zorgvoorzieningen, kwetsbare groepen en dergelijke, 'aantallen' op zich meer vertellen en meer informatie-waarde bevatten dan 'aandelen' of percentages. Om de bruikbaarheid van het gegeven cijfermateriaal op te schroeven, worden in onderstaande tabel (tabel 1) de vergelijkbare (en beschikbare) gegevens op gemeente, provinciaal en gewestelijk niveau gegeven. In de eerste twee rijen ziet u bovendien per kenmerk de

gemeten minimum en maximumwaarde op wijkniveau.

Over het kenmerk 'percentage woningen waarvan eigenaar bewoner is' kunnen we opmerken dat dit cijfers ons iets zegt over de mate van permanente bewoning OF de verhouding eigenaars/huurlers in de wijk. Een laag aandeel kan hier dus zowel duiden op veel tweede verblijven als veel woningen die bewoond worden door huurders.

In een volgende kader vindt u op elke fiche de resultaten terug voor de desbetreffende wijk van de bevraging van de sleutelpersonen. Meer bepaald gaat het om de punten op tien op de zestien gemeten dimensies van leefbaarheid zoals deze naar voren zijn gekomen uit het leefbaarheidsonderzoek¹. Van de grafiek zijn zowel de eigenlijke scores af te lezen als de mate waarin elk van de scores afwijkt ten opzichte van hun respectievelijke gemiddelden.

We geven hieronder (tabel 2) de volledige benaming van de zestien dimensies, evenals de gemiddelde score (dus voor alle 71 wijken samen genomen) en standaardafwijking.

De hoogte van de grafiekbalken geeft dus de score weer die deze wijk kreeg op de desbetreffende dimensie. Het kleur van elk van de balkjes, verwijst naar hun gestandaardiseerde score, of met andere woorden: hun afwijking ten opzicht van de gemiddelde score van die dimensie. Bijvoorbeeld kunnen we uit de wijkfiche van de wijk Verkaveling Noord afleiden dat deze wijk iets meer dan 3 op 10 kreeg op de dimensie 'betaalbaar wonen' en dat deze wijk met deze punten behoorlijk slechter scoort op deze dimensie dan gemiddeld.

De legende van de kleuren ziet er als volgt uit:

	Beter dan gemiddeld (tussen 0 en +1 standaardafwijking van gemiddelde)
	Behoorlijk beter dan gemiddeld (tussen +1 en +2 standaardafwijkingen)
	Veel beter dan gemiddeld (tussen +2 en +3 standaardafwijkingen)
	Slechter dan gemiddeld (tussen 0 en -1 standaardafwijking van gemiddelde)
	Behoorlijk slechter dan gemiddeld (tussen -1 en -2 standaardafwijking)
	Veel slechter dan gemiddeld (tussen -2 en -3 standaardafwijking)
	Uitzonderlijk slechter dan gemiddeld (meer dan -3 standaardafwijkingen)

Tot slot wordt in het tekstvak onderaan de fiche enige inhoudelijk duiding gegeven bij de wijk. De inhoud hiervan verschilt van wijk tot wijk, al naargelang de mate waarin bepaalde kenmerken van de wijk in het oog springen. Sommige wijken vallen eerder op door hun extreme scores, andere door hun gemiddelde cijfers. Het spreekt voor zich dat de eerste soort er zich beter toe leent om te bespreken dan de laatste.

Verder werd bij deze bespreking ook rekening gehouden met de diversiteit van het doelpubliek dat deze wijkenatlas voor ogen heeft. Voor 'lokale' lezers zullen bepaalde zaken vrij logisch en triviaal lijken; maar voor organisaties die minder lokaal gebonden zijn – we denken bijvoorbeeld aan het opbouwwerk maar ook bepaalde zorgdiensten – is dit minder het geval. Er werd getracht een gulden middenweg hierin na te streven.

¹ De effecten van het al dan niet inwoner zijn van de wijk en van de categorie sleutelpersoon waartoe men behoort onder controle gehouden.

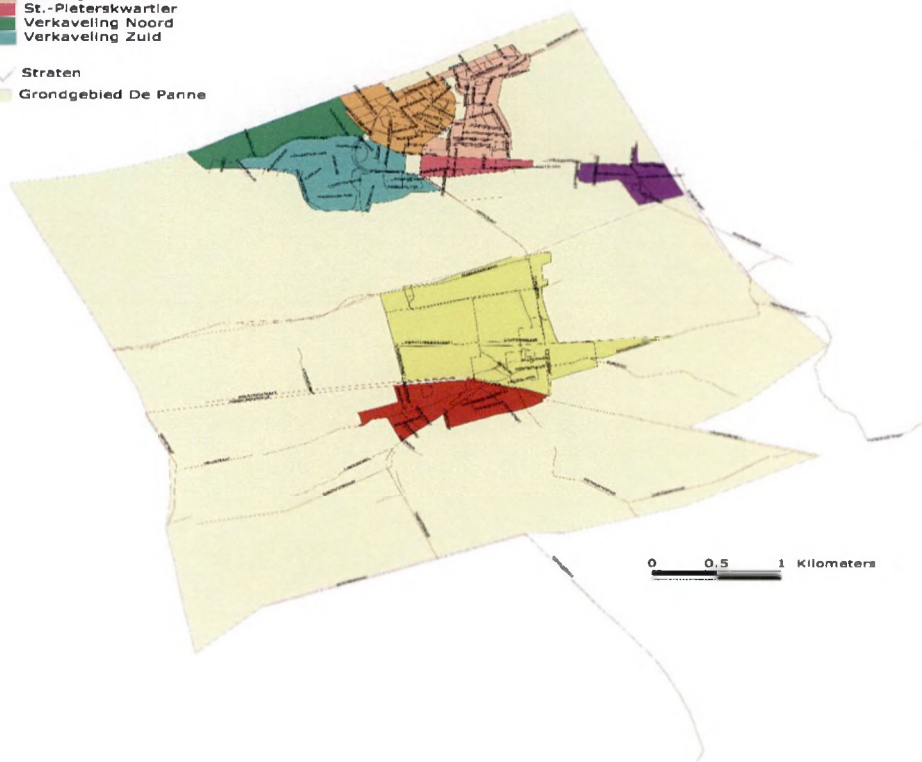
01-01-2004	Aantal inwoners/bestuurders	% min 20	% 60+	Aantal (%) hoogbejaarden	% alleenstaanden	% gezinnen met kinderen	Aantal (%) veeoudergezinnen
	St. Joris, Nieuwpoort (84)	MK Uitbreiding, Middelkerke (9%)	Scharnebruggewijk Blankenberge (6%)	Scharnebruggewijk Blankenberge (2 - 0,5%)	Jachthavenwijk, Nieuwpoort (10%)	Verkaveling Noord, De Panne (9%)	Wulpen, Koksijde (1 - 2,4%)
Minimum wijk	Westerkwartier- Vlaams Plein, Oost. (13.914)	Lindenhor, De Haan (37%)	Wijk Van Bunnin, Knokke-Heist (47%)	SJPwijk2, Blankenberge (48 - 17%)	SJPwijk2, Blankenberge (60%)	Scharnebruggewijk, Blankenberge (52%)	St. Rochuswijk, Blankenberge (17 - 46%)
Maximum wijk							
De Panne	9.982/4.801	19%	32%	640 (6,5%)	40%	20%	175 (18%)
Koksijde	20.971/9.766	17%	32%	1.040 (5,0%)	34%	19%	267 (14%)
Nieuwpoort	10.703/4.886	20%	30%	563 (5,3%)	36%	22%	166 (15%)
Middelkerke	17.576/8.255	19%	31%	815 (4,6%)	37%	20%	239 (14%)
Oostende	69.461/34.851	18%	31%	4.365 (6,3%)	44%	19%	1.567 (23%)
Bredene	14.871/6.170	23%	21%	489 (3,3%)	38%	30%	229 (13%)
De Haan	11.756/5.312	19%	30%	605 (5,1%)	34%	22%	164 (14%)
Blankenberge	18.177/8.890	18%	30%	1.043 (5,7%)	40%	20%	336 (19%)
Zeebrugge	7.155/3.181	22%	22%	229 (3,2%)	32%	48%	128 (8%)
Knokke-Heist	33.844/16.072	17%	32%	2.013 (5,9%)	37%	20%	457 (15%)
	214.496 / 102.184	19%	30%	11.810 (5,5%)	38%	21%	3.728 (17%)
KUST							
West-Vlaanderen	1.135.802/471.966	22%	25%	51.562 (4,5%)	29%	27%	13.723 (11%)
Vlaams Gewest	6.016.024/2.480.108	22%	23%	243.291 (4,0%)	29%	29%	

Tabel 1 – Demografische indicatoren op verschillende niveaus, 2004 (Bron: Rijksregister, Verwerking: Steunpunt Sociale Planning en APS)

Afkorting	Dimensie van leefbaarheid	Gemiddelde	Std.
ZEB	Veiligheid oversteekplaatsen	6,2	1,9
VOET	Veiligheid voetpaden	6,5	2,0
VEIL	Fiets- en kindvriendelijk verkeer	5,6	1,6
CRIM	Veiligheid m.b.t. criminaliteit	6,4	1,5
UITZ	Uitzicht/aantrekkelijkheid wijk	6,6	1,4
HINDER	Afval- en lawaaihinder	6,5	1,6
STAAT	Staat/onderhoud publieke ruimte	6,6	1,5
PUBL	Voldoende publieke ruimte	6,2	1,9
PRYS	Betaalbaar wonen	4,9	1,7
SAMEN	Samenleven/overeenkomen bewoners	6,3	1,3
PERMANEN	Permanente bewoning	7,5	1,8
ONTMOET	Voldoende ontmoetingsmogelijkheden	5,3	1,9
ARMOEDE	Armoede/lage inkomens	6,9	2,2
BETROK	Betrokkenheid bewoners	5,8	1,8
BELEID	Betrokkenheid bewoners bij beleid, e.o.	6,0	1,5
VOORZ	Voorzieningen	6,0	1,8

Tabel 2 – Gebruikte afkorting, betekenis, gemiddelde en standaardafwijking van de zestien dimensies

DE PANNE

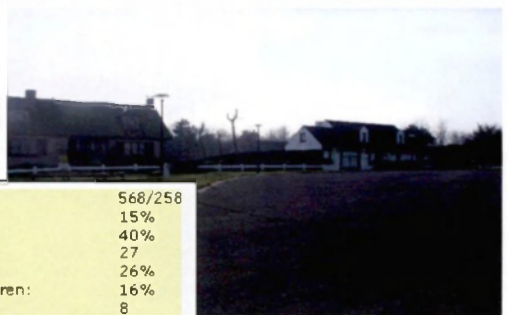

In De Panne werden zeven wijken geselecteerd: de Verkaveling Noord, Verkaveling Zuid, De Panne Centrum, de Oostwijk (of Verkaveling Oost), de Sint-Pieterswijk, Oosthoek, Adinkerke 't Veld en Adinkerke Dorp.

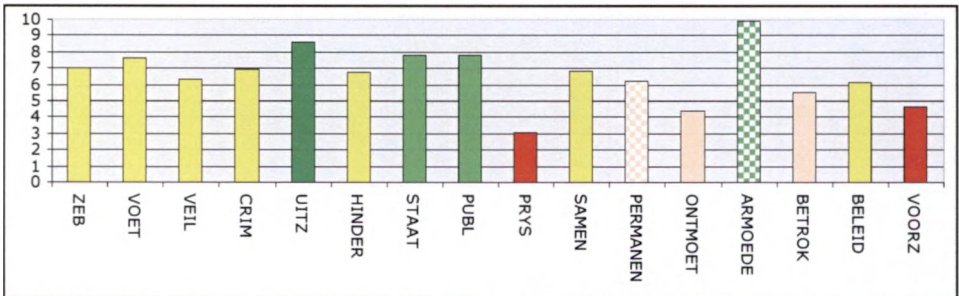
Er werd gekozen voor deze afbakening en selectie van wijken omwille van de vergelijkbaarheid met eerdere onderzoeken in De Panne. Zo werd voor de opmaak van het Seniorenbeleidsplan en het behoeftenonderzoek dat in het kader hiervan gebeurde, een identieke selectie en afbakening gehanteerd.

De wijken Oosthoek, Sint-Pieterskwartier, Adinkerke 't Veld en Adinkerke Dorp zijn de wijken met 'woonkarakter'. De Oostwijk is een typische badplaatswijk. Het Centrum is dit eveneens, maar uitzonderlijk aan deze wijk is dat deze ook nog eens een echte 'centrumwijk' is – met aanwezigheid van administratieve voorzieningen. De overige twee wijken, Verkaveling Noord en Verkaveling Zuid, vertonen de sociale en demografische kenmerken van een badplaatswijk maar onderscheiden zich hiervan door de afwezigheid van voorzieningen.

VERKAVELING ZUID, De Panne

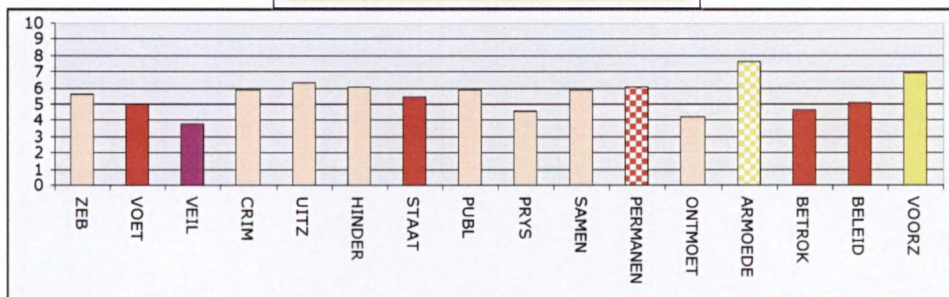
Inwoners/huishoudens:	568/258
aandeel jongeren:	15%
aandeel senioren:	40%
aantal hoogbejaarden:	27
aandeel alleenwonenden:	26%
aandeel gezinnen met kinderen:	16%
aantal eenoudergezinnen:	8
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	35%

De wijk 'Verkaveling Zuid' is een villawijk en bestaat in feite uit een ouder ('65-'75) en een nieuwer (na '80) gedeelte. Net als in de wijk 'Verkaveling Zuid' zijn ook hier de koop- en huurprijzen dermate hoog, dat hier wonen alles behalve voor iedereen betaalbaar is. De wijk ziet er op het eerste zicht als een woonwijk uit, maar is het niet. Slechts één derde van de woningen wordt er bewoond door de eigenaar. De sleutelpersonen geven aan dat de wijk er omwille van het hoge aantal tweede verblijven 's winters verlaten bij kan liggen. Een meerderheid van de inwoners zijn bovendien 'inwijkelingen', aldus de sleutelpersonen. Voor de oudere en minder mobiele inwoners van de wijk, kan de afstand tot en het voldoende vlot bereikbaar zijn van het centrum en de voorzieningen mogelijks problematisch zijn. De combinatie van type woningen (villa's) en toch vrij veel alleenstaanden, weinig permanente bewoning en veel inwijkelingen, kan hier een indicatie zijn van een gebrekkig sociaal weefsel en van de aanwezigheid van sociaal isolement.

Inwoners/huishoudens:	1616/873
aandeel jongeren:	13%
aandeel senioren:	45%
aantal hoogbejaarden:	237
aandeel alleenwonenden:	53%
aandeel gezinnen met kinderen:	12%
aantal eenoudergezinnen:	27
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	14%

Met betrekking tot deze wijk wijzen meerdere signalen in de richting van een leefbaarheidsproblematiek. 's Winters vallen de leegstaande gebouwen (foto links) op, 's zomers is de drukte van het toerisme enorm. Ondanks de nabijheid van meerdere parkeergelegenheden, is wild parkeren er troef tijdens het toeristisch seizoen. Maatregelen lijken aangewezen, wil men de historische, esthetische en 'erfgoed-waarde' van de ingesloten Dumontwijk koesteren en de algehele leefbaarheid van deze wijk verbeteren.

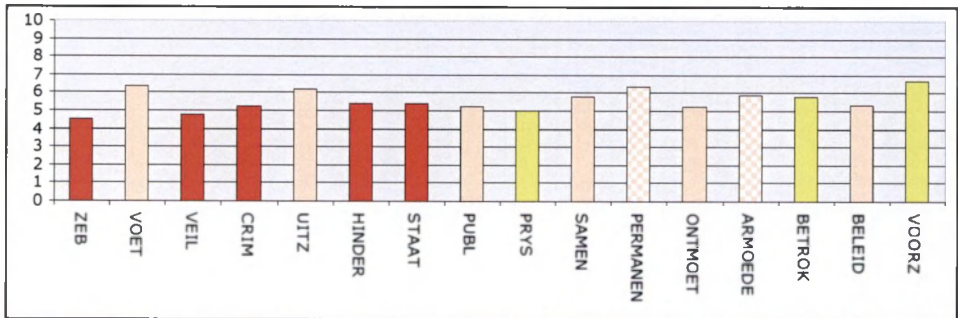
De wijk wordt verder ook gekenmerkt door veel ouderen én weinig jongeren, resulterend in een heel hoge verouderingsgraad: per inwoner jonger dan twintig, zijn er 3,9 inwoners ouder dan zestig. Deze groep ouderen wordt bovendien gekenmerkt door een hoog aantal hoogbejaarden en bijgevolg een mogelijk hoge graad van zorgbehoefte. De nabijheid van voorzieningen is een pluspunt; de toegankelijkheid van deze voorzieningen en de openbare ruimte in het algemeen zouden even vanzelfsprekend moeten zijn.

De leegstand van veel woningen, de vele alleenstaanden en ouderen, de inschatting vanwege de sleutelpersonen van een hoog percentage anderstaligen... Deze wijk bevat heel weinig ingrediënten voor een degelijk sociaal weefsel.

OOSTWIJK, De Panne

Inwoners/huishoudens:	2425/1307
aandeel jongeren:	15%
aandeel senioren:	34%
aantal hoogbejaarden:	152
aandeel alleenwonenden:	48%
aandeel gezinnen met kinderen:	15%
aantal eenoudergezinnen:	54
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	20%

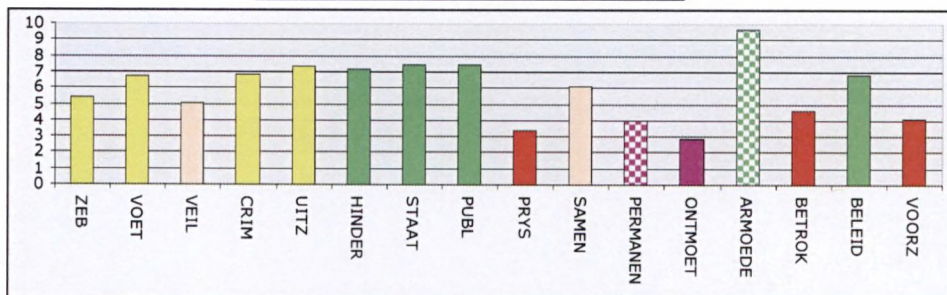
Deze wijk ten oosten van het centrum van De Panne, heeft de objectieve kenmerken van wat een 'tuinwijk' wordt genoemd (geïsoleerde villa's met tuintje langs kronkelende wegen, met respect voor oorspronkelijke niveauverschillen, i.e. de duinen) maar verliest veel van zijn uiterlijke charmes door o.m. de alomtegenwoordigheid van auto's die zich liever in de berm parkeren dan op de parking enkele honderden meter verder. Ook buiten het toeristisch seizoen lijkt deze wijk als een parkeermagneet te werken. Ook een aantal oude en duidelijk aan renovatie toe zijnde gebouwen en villa's zijn de oorzaak van de slechte punten op de fysieke aspecten van de wijk. De wijk zou volgens de sleutelpersonen 50-50 bestaan uit woningen die als hoofdverblijfplaats dienen versus die vooral in de weekends en vakanties bewoond zijn.

Demografisch vallen in de wijk zowel het hoog aantal hoogbejaarden als eenoudergezinnen op. De combinatie hiervan met het veelal meer anonieme karakter van een badplaatswijk, maakt dat in deze wijk van De Panne sociaal isolement en al dan niet verdoken armoede aandachtspunten zijn.

VERKAVELING NOORD, De Panne

Inwoners/huishoudens:	253/158
aandeel jongeren:	11%
aandeel senioren:	42%
aantal hoogbejaarden:	9
aandeel alleenwonenden:	59%
aandeel gezinnen met kinderen:	9%
aantal eenoudergezinnen:	4
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	5%

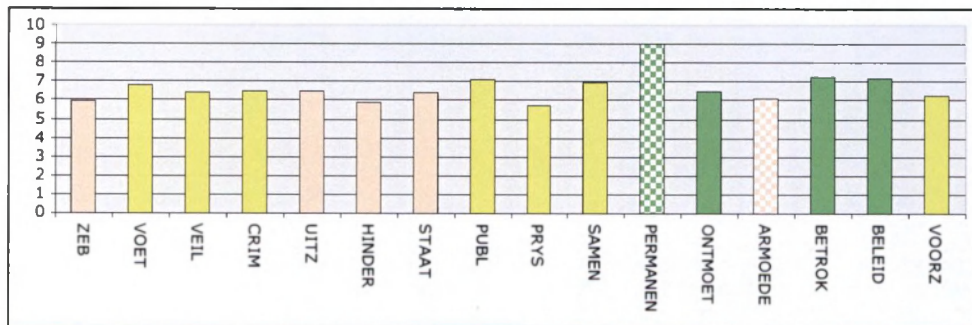

De wijk 'Verkaveling Noord' ligt aan de westelijke rand van De Panne en is hiermee het laatste stukje "bewoonde" wereld vooraleer de grens met Frankrijk wordt bereikt. De weinige voorzieningen in de wijk (in het uiterst oostelijke deel van de wijk) zijn voornamelijk op het toerisme afgestemd.

De mooie ligging van de wijk wordt ook door de sleutelpersonen bevestigd. De aantrekkelijkheid van de omgeving wordt er echter duur betaald; het aspect 'betaalbaar wonen' scoort heel slecht. De wijk bestaat in hoofdzaak uit appartementsgebouwen. Het aandeel woningen waarvan de eigenaar bewoner is, is dan ook heel laag: slechts 5 procent. De meeste woningen worden er volgens de sleutelpersonen niet permanent bewoond maar wel in de weekends en vakanties. Zij schatten ook het aandeel anderstaligen in deze wijk vrij hoog. Van alle in het onderzoek opgenomen wijken, heeft deze wijk het laagste aandeel gezinnen met kinderen. Bovenstaande gegevens, samen met het hoge aandeel ouderen en alleenwonenden wijzen op een mogelijk zwak of zelfs gebrek aan sociaal weefsel in de wijk. Ook de kans op sociaal isolement mag hier als reëel beschouwd worden. Dit zijn dan ook de voornaamste aandachtspunten voor deze wijk.

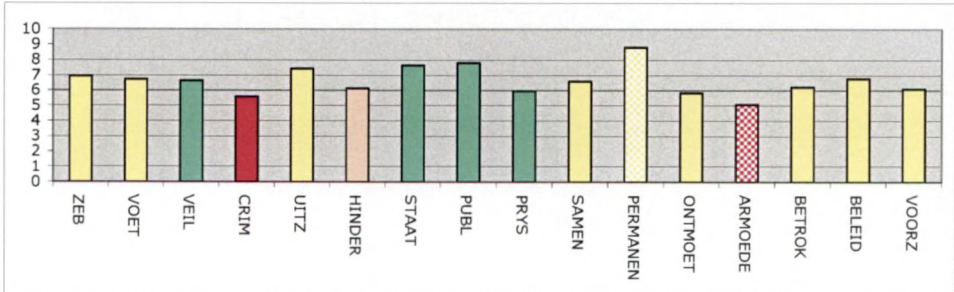
Inwoners/huishoudens:	613/281
aandeel jongeren:	20%
aandeel senioren:	31%
aantal hoogbejaarden:	28
aandeel alleenwonenden:	29%
aandeel gezinnen met kinderen:	25%
aantal eenoudergezinnen:	13
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	62%

De Sint-Pieterswijk is een woonwijk, maar toch dicht bij het centrum. De cijfergegevens van de wijk lijken sterk op de gemiddelde waarden voor de kust als regio, met uitzondering van het lage aandeel alleenstaanden dan. De meeste sleutelpersonen vinden de wijk voor minstens drie van de vier groepen bewoners aantrekkelijk om te (komen) wonen. De wijk zou dan iets minder aantrekkelijk zijn voor rijkere huishoudens. Ook vinden de meeste sleutelpersonen dat in de wijk voldoende geschikte woningen voor jonge gezinnen aanwezig zijn. Het is uiteraard onmogelijk met de beschikbare cijfers enig oorzakelijk verband aan te tonen, maar de wijkwerking in de Sint-Pieterswijk laat zich voelen in de beoordeling vanwege de sleutelpersonen. De wijk krijgt goede scores op alle sociale dimensies en ook in de open vragen wordt verwezen naar de verbetering van het sociaal woonklimaat in de laatste vijf jaar. Gezien deze resultaten, valt op deze wijk verder weinig op te merken.

Inwoners/huishoudens:	643/244
aandeel jongeren:	30%
aandeel senioren:	16%
aantal hoogbejaarden:	14
aandeel alleenwonenden:	22%
aandeel gezinnen met kinderen:	37%
aantal eenoudergezinnen:	14
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	76%

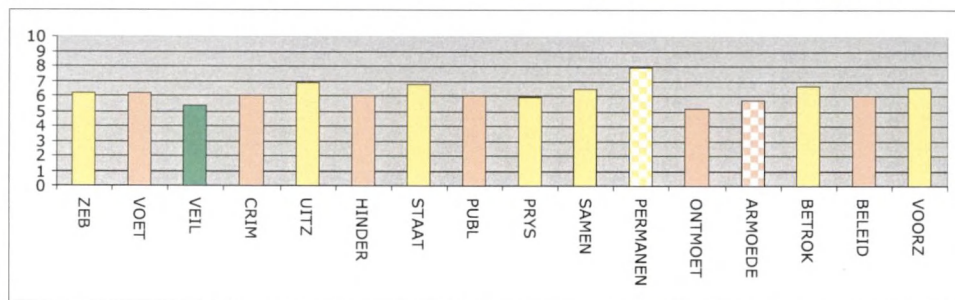
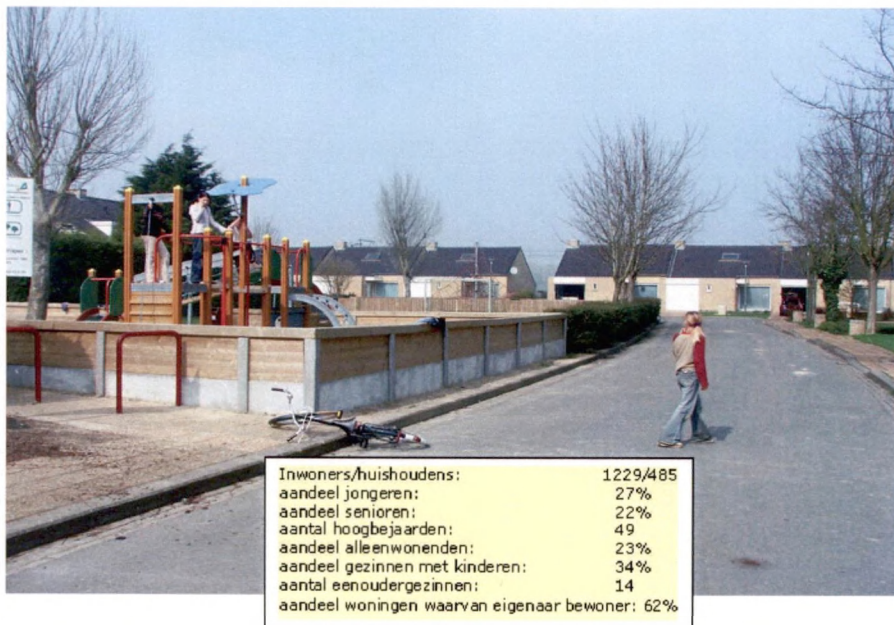
De Oosthoek in De Panne bestaat eigenlijk uit een aantal fysisch onderscheiden delen. Aan de ene zijde van de Veurnestraat is er het deel met sociale woningen en ernaast een deel met alleenstaande kleinere villawoningen. Aan de andere zijde van de Veurnestraat bevinden zich een combinatie van oudere en nieuwere open, halfopen en gesloten woningen. Het is vooral in deze buurt dat de minder goedgezinnen wonen (zie dimensie 'armoede').

De wijk wordt demografisch gekenmerkt door een jonge bevolking, veel gezinnen met kinderen en minder alleenstaanden.

De slechte punten op de 'veiligheid met betrekking tot criminaliteit' kunnen niet zo gemakkelijk verklaard worden; in de open vragen wordt enkel verwezen naar de nabijheid van de Veurnestraat en het vaker voorkomen van 'burenruzies'.

Uit de open vragen valt verder af te leiden dat deze wijk, of toch bepaalde delen ervan, te kampen hebben met een minder goed imago. Ook dit maakt deel uit van de leefbaarheid van een wijk want kan een stigmatiserend en dus versterkend effect hebben. Het vrij recentelijk opgestarte leefbaarheidsproject in de wijk, kan hier een hefboomeffect teweeg brengen.

ADINKERKE DORP, De Panne

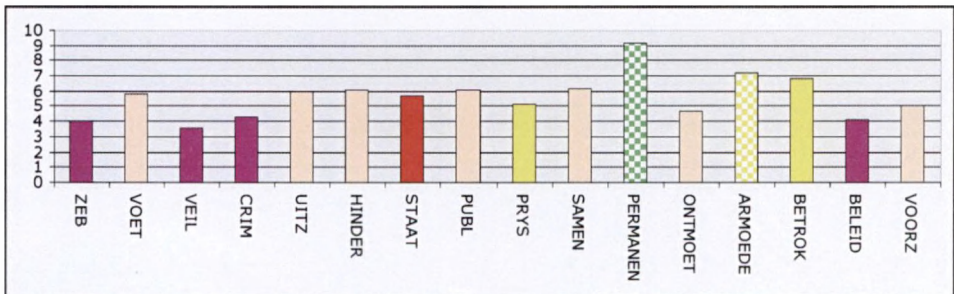
Ondanks de vele opmerkingen over de verkeersdrukte – verkeer van de autosnelweg naar De Panne en Plopsaland... – krijgt deze wijk net op het aspect fiets- en kindvriendelijk verkeer een behoorlijk beter dan gemiddelde score op deze dimensie.

Verder lijkt deze wijk een gezonde mix te kennen wat betreft bevolkingssamenstelling: jong en oud, minder en beter gegoede gezinnen vinden er elk hun gading. De sleutelpersonen uiteten expliciet de wens om dit zo goed als mogelijk zo te behouden, bijvoorbeeld door de blijvende aanwezigheid van betaalbare woningen.

Eén punt verdient verder de aandacht, met name de voldoende aanwezigheid van ontmoetingsmogelijkheden in de wijk: de aanwezigheid van veel kinderen in de wijk en het aanbod aan speelvoorzieningen zouden beter op mekaar afgestemd kunnen zijn.

Inwoners/huishoudens:	928/375
aandeel jongeren:	26%
aandeel senioren:	24%
aantal hoogbejaarden:	35
aandeel alleenwonenden:	25%
aandeel gezinnen met kinderen:	33%
aantal eenoudergezinnen:	16
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	72%

Behalve de aspecten 'betaalbaar wonen', 'armoede' en 'betrokkenheid', krijgt deze wijk vanwege de sleutelpersonen over de hele lijn slechtere tot veel slechtere punten dan gemiddeld. De hinder vanwege de tabaksshops beperkt zich niet enkel tot het domeinen van veiligheid (verkeer en criminaliteit) maar beïnvloedt ook de mening van de sleutelpersonen over de fysieke kenmerken van de wijk. Dit (oorzakelijk) verband wordt vooral duidelijk door de opmerkingen bij de open vragen. In het algemeen kan eigenlijk gesteld worden dat de resultaten vrij duidelijk suggereren dat de leefbaarheid van deze wijk in het gedrang is door de (verkeers- én sociale) onveiligheid die gepaard gaat met de aanwezigheid van de tabaksshops. Verder vallen ook de scores bij de twee verschillende soorten betrokkenheid op: de betrokkenheid van de bewoners op hun wijk krijgt vrij goede punten, terwijl de betrokkenheid bij en van het beleid ondermaats scoort. Samen met de bewoners werken rond veiligheid in de wijk kan hier een mogelijke hefboom zijn.

KOKSIJDE

In Koksijde werden negen wijken geselecteerd: St.-Idesbald 1, St.-Idesbald 2, Koksijde Bad, Koksijde Dorp, Oostduinkerke Bad, Oostduinkerke Dorp, Wulpen, Mariapark en Groenendijk.

Deze laatste twee wijken zijn niet opgenomen in de wijkenatlas vanwege het te lage aantal beoordelingen vanwege de sleutelpersonen.

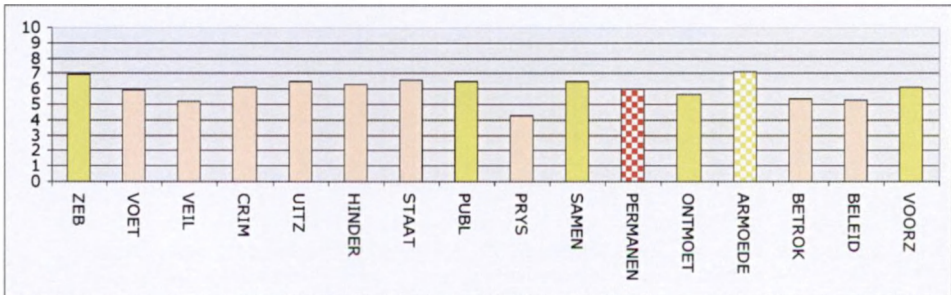
De selectie en afbakening van de wijken gebeurde in eerste instantie op basis van de bestaande indeling. Uitzondering hierop zijn de wijken St.-Idesbald 1 en St.-Idesbald 2. Deze opdeling is artificieel en gebeurde enkel naar aanleiding van het leefbaarheidsonderzoek. De reden hiervoor was, dat deze twee delen van St.-Idesbald toch moeilijk onder één noemer te plaatsen zouden zijn.

Deze keuze en motivatie wordt trouwens bevestigd in de resultaten. De wijken onderscheiden zich namelijk niet zozeer van mekaar door bijvoorbeeld de deelgemeente waar de wijk gelegen is, maar wel door de nabijheid van de zee en dus de toeristische centra.

St.-Idesbald 1, Koksijde Bad, Oostduinkerke Bad (en Groenendijk) zijn dan typische badplaatswijken. St.-Idesbald 2, Koksijde Dorp, Oostduinkerke Dorp en Mariapark kenmerken zich meer door hun woonwijk-karakter. Wulpen ten slotte is een typische hinterlandwijk.

Inwoners/huishoudens:	1626/785
aandeel jongeren:	15%
aandeel senioren:	41%
aantal hoogbejaarden:	111
aandeel alleenwonenden:	34%
aandeel gezinnen met kinderen:	16%
aantal eenoudergezinnen:	13
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	21%

St.-Idesbald 1 is het gedeelte van St.-Idesbald dat aan de zee en het strand grenst. Samen met Koksijde Bad, Oostduinkerke Bad en Groenendijk, kan St.-Idesbald als een badplaatswijk beschouwd worden: er is sprake van weinig permanente bewoning, veel anderstalige inwoners en een verouderde bevolking.

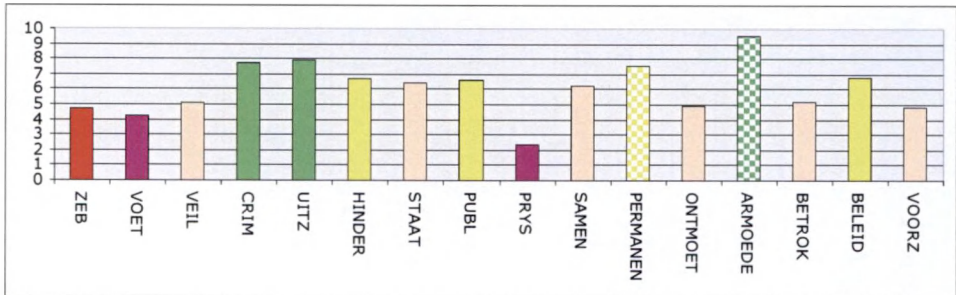
De wijk krijgt op geen enkel aspect een extreem hoog of lage score (met uitzondering van de mate van permanente bewoning).

Voornaamste aandachtspunt in deze wijk, zijn een aantal signalen van verdoken armoede. St.-Idesbald 1 is, naast Koksijde Dorp, de enige wijk van Koksijde die als "aantrekkelijk" voor gezinnen met een laag inkomen wordt beschouwd. Antwoorden op de open vragen verduidelijken dat er in de wijk een aantal woningen zijn die minder kwaliteitsvol zijn dan ze op het zicht en door hun ligging in deze wijk zouden doen vermoeden.

SINT-IDESBALD 2, Koksijde

Inwoners/huishoudens:	730/284
aandeel jongeren:	19%
aandeel senioren:	27%
aantal hoogbejaarden:	21
aandeel alleenwonenden:	20%
aandeel gezinnen met kinderen:	23%
aantal eenoudergezinnen:	3
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	67%

St.-Idesbald 2 is het deel van St.-Idesbald dat meer landinwaarts ligt. De wijk lijkt in een aantal opzichten dan ook eerder op Koksijde en Oostduinkerke Dorp, dan op St.-Idesbald 1. De wijk verschilt echter vooral van deze twee andere wijken door haar 'exclusieve' karakter:

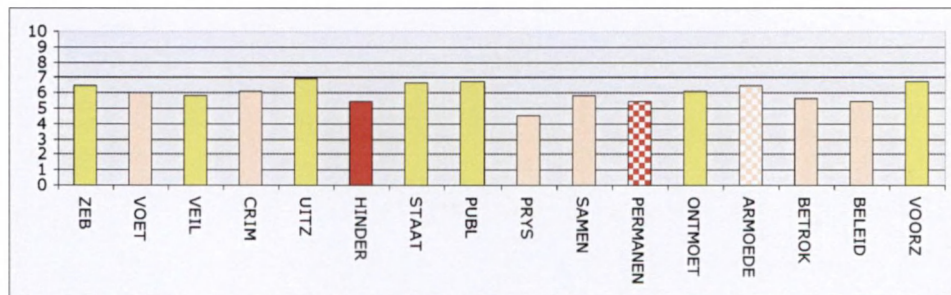
St.-Idesbald 2 is een villawijk, bestemd voor de hogere klasse. Van een echte sociale mix is er in deze wijk dan ook geen sprake. De woningduurte zorgt er ook voor dat er relatief weinig jongeren en gezinnen met kinderen wonen.

De aspecten die betrekking hebben op de verkeersveiligheid worden ook alle slechter tot veel slechter beoordeeld. De aanwezigheid van grasbermen en de afwezigheid van zowel voet- als fietspaden, maken dat de veiligheid (en het veiligheidsgevoel) van álle weggebruikers in het gedrang komt. Dit wordt althans door de sleutelpersonen zo ervaren.

KOKSIJDE BAD, Koksijde

Inwoners/huishoudens:	4310/2264
aandeel jongeren:	14%
aandeel senioren:	40%
aantal hoogbejaarden:	273
aandeel alleenwonenden:	42%
aandeel gezinnen met kinderen:	14%
aantal eenoudergezinnen:	63
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	18%

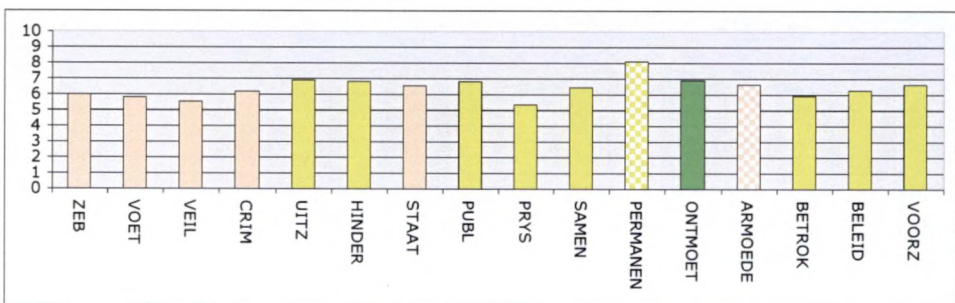
Koksijde Bad lijkt qua demografische kenmerken vrij goed op St.-Idesbald 1, met dit verschil dat het aantal hoogbejaarden in Koksijde Bad heel hoog ligt. Gezien het hoog aantal ouderen, zal deze groep (mogelijk zorgbehoevende) inwoners in de toekomst hoogstwaarschijnlijk nog een pak toenemen. De combinatie van een dergelijk verouderde bevolking met een het hoge aantal alleenstaande bewoners, en dit in een wijk met weinig permanente bewoning en vrij veel anderstaligen... Het ontbreken van elementen voor een goed sociaal weefsel is ook in deze badplaatswijk de belangrijkste vaststelling.

In deze wijk vinden we wel een mooi voorbeeld van hoe 'publieke ruimte' ook 'sociale ruimte' kan zijn en dus als ontmoetingsplaats kan fungeren (foto rechts boven): het midden van een rond punt is er ingericht tot een gezellig eiland te midden de toeristische drukte.

KOKSIJDE DORP, Koksijde

Inwoners/huishoudens:	2211/901
aandeel jongeren:	23%
aandeel senioren:	24%
aantal hoogbejaarden:	68
aandeel alleenwonenden:	27%
aandeel gezinnen met kinderen:	27%
aantal eenoudergezinnen:	30
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	58%

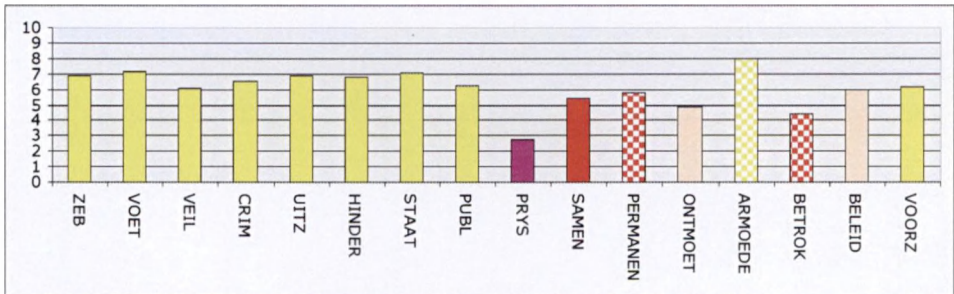

Koksijde Dorp is, samen met Oostduinkerke Dorp en Wulpen, één van de drie wijken van Koksijde die door sleutelpersonen als aantrekkelijk voor jonge gezinnen wordt bevonden. Maar in geen enkele wijk, ook niet in Koksijde Dorp, zijn er voldoende geschikte woningen voor jonge gezinnen. Boosdoener is ook hier de woningduurte, aldus de sleutelpersonen. Toch zorgt de aanwezigheid van een aantal sociale woningen er voor dat deze wijk, in vergelijking met de andere wijken in Koksijde, aantrekkelijk is voor gezinnen met een laag inkomen. De wijk valt verder eigenlijk vooral op door het feit dat de meeste leefbaarheidsaspecten beter dan gemiddeld scoren. Enkel de veiligheidsaspecten doen het alle minder goed. De antwoorden op de open vragen leren dat (ook) in deze wijk het tekort aan voet- en fietspaden, zelfs op drukkere verbindingswegen, hier mede de oorzaak van zijn.

OOSTDUINKERKE BAD, Koksijde

Inwoners/huishoudens:	2432/1145
aandeel jongeren:	16%
aandeel senioren:	32%
aantal hoogbejaarden:	99
aandeel alleenwonenden:	35%
aandeel gezinnen met kinderen:	17%
aantal eenoudergezinnen:	27
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	16%

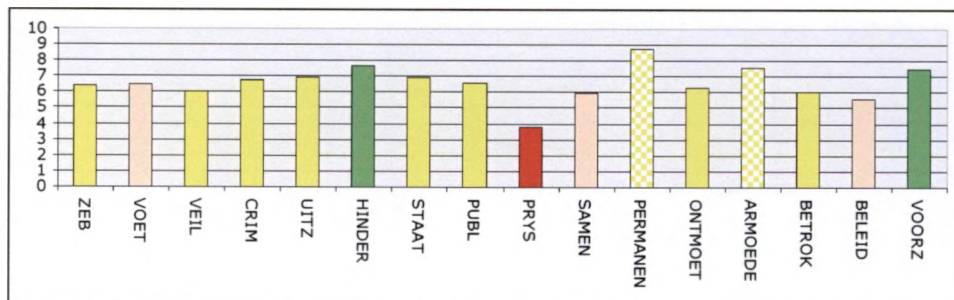
De sleutelpersonen zijn consequent in hun beoordeling van de leefbaarheid van deze wijk: veiligheids- en fysieke aspecten doen het beter dan gemiddeld, de sociale aspecten (behoorlijk) slechter.

De wijk bestaat grotendeels uit villa's voor de hogere sociale klasse en die eerder in de weekends en vakanties bewoond worden in plaats van als hoofdverblijfplaats. Het 'sociale leven' speelt zich dan ook eerder af in Oostduinkerke Dorp, aldus de sleutelpersonen.

OOSTDUINKERKE DORP, Koksijde

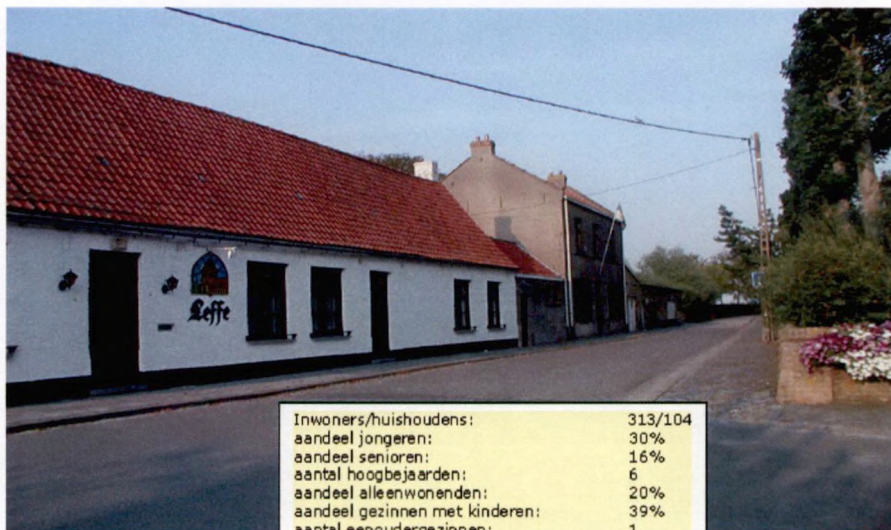
Inwoners/huishoudens:	2305/948
aandeel jongeren:	21%
aandeel senioren:	25%
aantal hoogbejaarden:	93
aandeel alleenwonenden:	24%
aandeel gezinnen met kinderen:	28%
aantal eenoudergezinnen:	35
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	71%

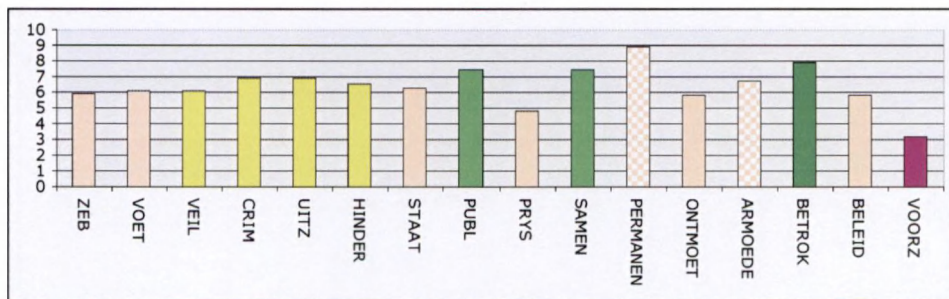
Naast de ene hinterlandwijk Wulpen, is Oostduinkerke Dorp de enige wijk van Koksijde met een ietwat jongere bevolking. De wijk kent dan ook beduidend meer permanente bewoning dan in de meeste andere wijken in deze gemeente.

Voor de nabije toekomst, zijn de woningduurte en het effect hiervan op de sociale mix de grootste uitdagingen voor deze wijk.

WULPEN, Koksijde

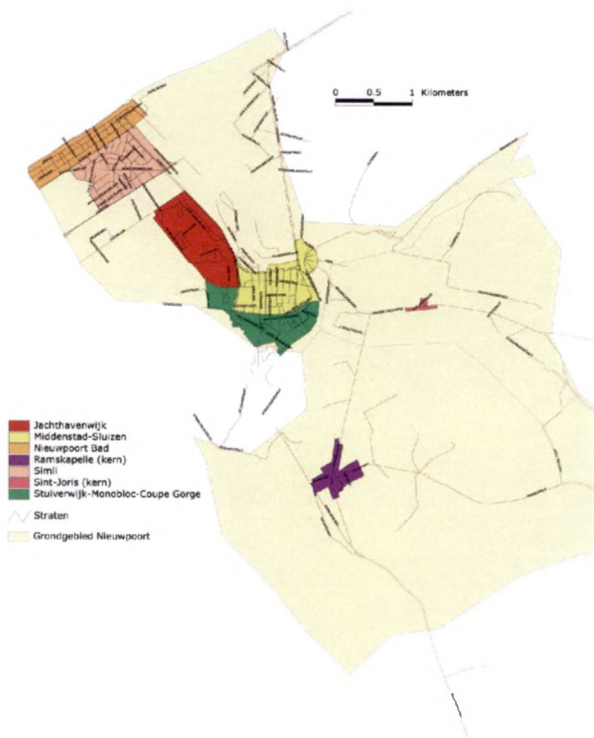
Inwoners/huishoudens:	313/104
aandeel jongeren:	30%
aandeel senioren:	16%
aantal hoogbejaarden:	6
aandeel alleenwonenden:	20%
aandeel gezinnen met kinderen:	39%
aantal eenoudergezinnen:	1
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	62%

Zoals de meeste hinterlandwijken aan de Kust, wordt ook Wulpen gekenmerkt door een veel jongere bevolking dan bijvoorbeeld de badplaats- en centrumwijken. Het ontbreken van en de afstand tot voorzieningen maakt dat dergelijke wijken eenmaal minder aantrekkelijk zijn voor ouderen.

Twee ietwat tegenstrijdige signalen die van de sleutelpersonen uitgaan, zijn de woningduurte (door weinig bijkomende woningen) enerzijds en de aanwezigheid van armere gezinnen anderzijds.

NIEUWPOORT

In Nieuwpoort werden zeven wijken geselecteerd: Nieuwpoort Bad, Simli, de Jachthavenwijk, de Stuiverwijk annex Monobloc/Coupe Gorge, Middenstad annex Sluizen, Ramskapelle (kern) en St.-Joris (kern).

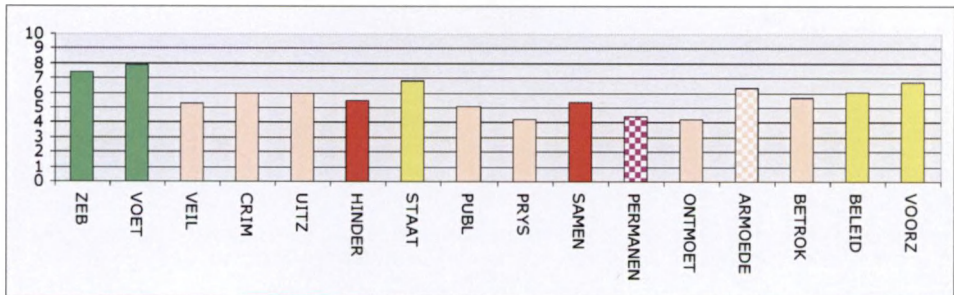
Voor de selectie van de wijken werd beroep gedaan op een bestaande indeling die gehanteerd wordt door het stadsbestuur in het kader van (onder meer) de organisatie van inspraak van de Nieuwpoortse bevolking. Deze afbakening gebeurde op zijn beurt op basis van het samenvoegen van socio-cultureel homogene straten/stadsdelen. De bestaande indeling werd enigszins aangepast in die zin dat een aantal delen werden samengevoegd (bijvoorbeeld Middenstad en Sluizen) én dat de grenzen hier en daar wat werden bijgestuurd.

Onder de zeven Nieuwpoortse wijken worden vrij grote verschillen waargenomen qua type wijken. Zo hoort Nieuwpoort Bad tot de 'top drie' van de wijken aan de Kust met de meest verouderde bevolking. Samen met de Simliwijk, is Nieuwpoort Bad bovendien de enige echte badplaatswijk (qua kenmerken) in deze kustgemeente. Dit verklaart ongetwijfeld deels het gegeven dat deze kustgemeente in zijn geheel en in vergelijking met de andere kustgemeenten in mindere mate af te rekenen heeft met een verouderde bevolking. De Jachthavenwijk is op zijn beurt van alle 71 geselecteerde wijken deze met de minst verouderd bevolking en tevens laagste aandeel alleenstaanden.

NIEUWPOORT BAD, Nieuwpoort

Inwoners/huishoudens:	1723/1045
aandeel jongeren:	10%
aandeel senioren:	45%
aantal hoogbejaarden:	120
aandeel alleenwonenden:	54%
aandeel gezinnen met kinderen:	10%
aantal eenoudergezinnen:	36
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	9%

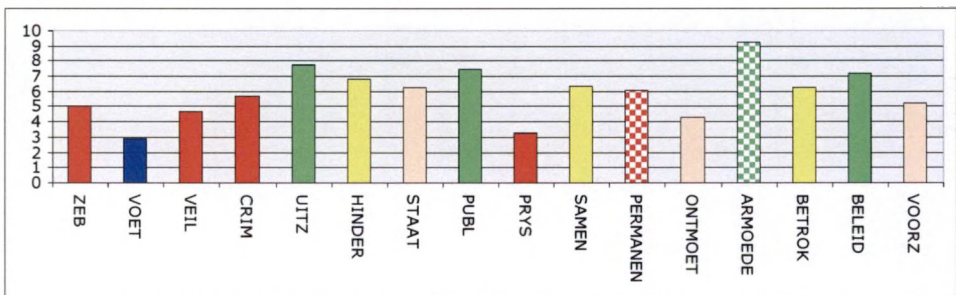

De badplaatswijk Nieuwpoort Bad onderging in de laatste jaren een ware metamorfose. Straten werden heraangelegd, voetpaden verbreed, oudere woningen vervangen door appartementsgebouwen enz. De meeste sleutelpersonen menen dan ook dat het uitzicht van deze wijk is in de laatste vijf jaar merkbaar verbeterde. Toch komt de aantrekkelijkheid van de wijk momenteel nog wat in het gedrang, en dit vooral door de verkeersdrukke enerzijds en de vele aan de hand zijnde werken anderzijds. De verkeersdrukke in deze wijk beperkt zich niet tot de zomer en brengt zelfs de leefbaarheid van de naburige (Simli)wijk in het gedrang. Alternatieve oplossingen zouden tot ieders tevredenheid – inwoner én toerist – kunnen bijdragen. Verder kenmerkt de wijk zich ook door haar profilering naar de beter gegoeden. Dit neemt echter niet weg dat een wijk met dergelijke leeftijdskenmerken, aandeel alleenstaanden, druk van toerisme, enz. hoogstwaarschijnlijk een verzwakt sociaal weefsel kent. Deze (vermeende) slechte sociale kwaliteit van de wijk, en de druk op de leefbaarheid vanwege de verkeersdrukke zijn de twee voornaamste aandachtspunten voor Nieuwpoort Bad.

SIMLIWIJK, Nieuwpoort

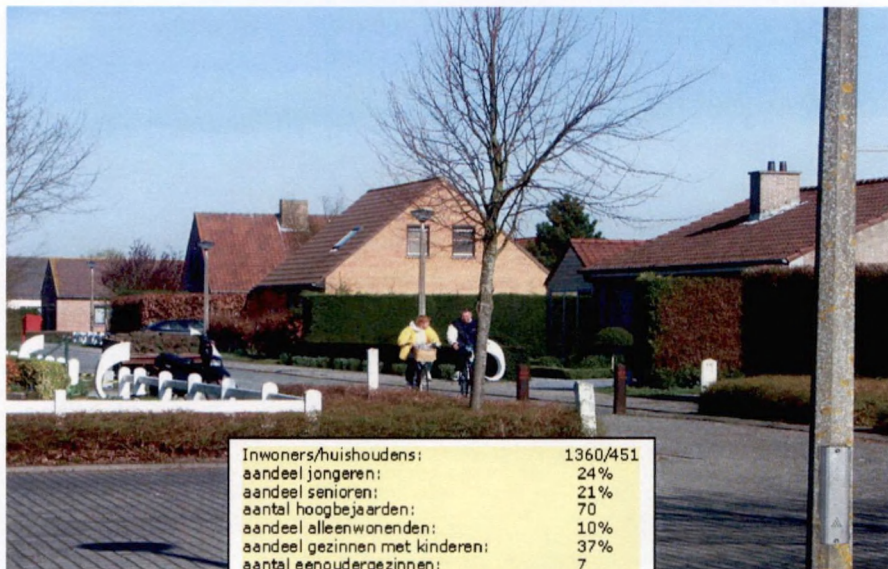

Inwoners/huishoudens:	682/327
aandeel jongeren:	14%
aandeel senioren:	39%
aantal hoogbejaarden:	43
aandeel alleenwonenden:	33%
aandeel gezinnen met kinderen:	14%
aantal eenoudergezinnen:	5
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	37%

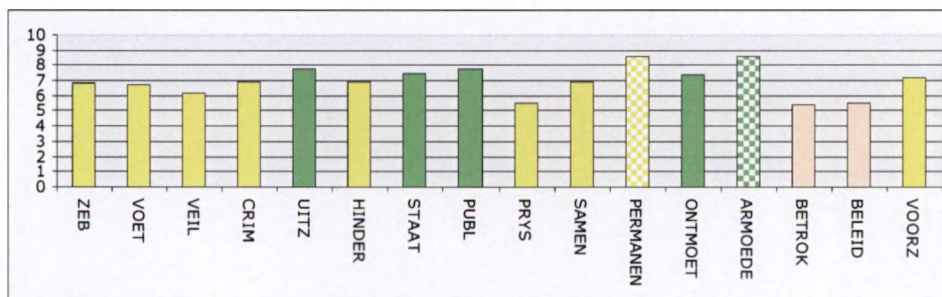

Deze oudere villawijk van Nieuwpoort krijgt van de sleutelpersonen zowel een aantal heel positieve punten als een aantal heel negatieve beoordelingen. Vooral de slechte scores op de veiligheidsaspecten springen in het oog. De verkeersdrukte en het tekort aan parkeermogelijkheden in het toeristisch centrum – Nieuwpoort Bad – laten zich ook in deze wijk voelen. Fysisch wordt de wijk gekenmerkt door de niveauverschillen (duinen) en grasbermen. Samen zorgen deze twee eigenschappen er dan voor dat de wijk als vrij onveilig – vnl. verkeersonveilig – wordt ervaren.

Positief zijn de goede punten op een aantal meer sociale kenmerken van de wijk, en dit ondanks het feit dat de wijk een eerder eenzijdige samenstelling qua sociale klasse heeft en ook heel wat tweede verblijven telt. Wat hiervan aan de oorzaak ligt, is op basis van dit leefbaarheidsonderzoek niet duidelijk maar zou wel als inspiratiebron kunnen dienen voor gelijkaardige wijken die het heel wat slechter doen op de sociale kenmerken.

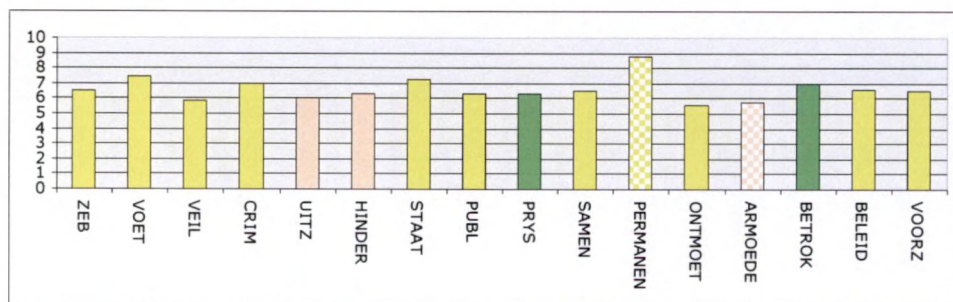
Inwoners/huishoudens:	1360/451
aandeel jongeren:	24%
aandeel senioren:	21%
aantal hoogbejaarden:	70
aandeel alleenwonenden:	10%
aandeel gezinnen met kinderen:	37%
aantal eenoudergezinnen:	7
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	92%

De Jachthavenwijk is een woonwijk die overwegend bewoond wordt door wat men noemt tweeverdienersgezinnen. Aan de rand en fysisch van de wijk gescheiden bevinden zich ook een aantal sociale woningen. Verder kenmerkt deze wijk zich door een heel jonge bevolking; het is één van de jongste wijken aan de kust en kent bovendien het laagste aandeel alleenstaanden. Op de leefbaarheid van de wijk hebben de sleutelpersonen eigenlijk weinig op te merken. Enkel de betrokkenheid van de bewoners op het wijkgebeuren en de betrokkenheid van de bewoners bij het beleid e.o. doen het iets minder goed dan gemiddeld.

Inwoners/huishoudens:	2195/903
aandeel jongeren:	24%
aandeel senioren:	29%
aantal hoogbejaarden:	159
aandeel alleenwonenden:	30%
aandeel gezinnen met kinderen:	29%
aantal eenoudergezinnen:	46
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	48%

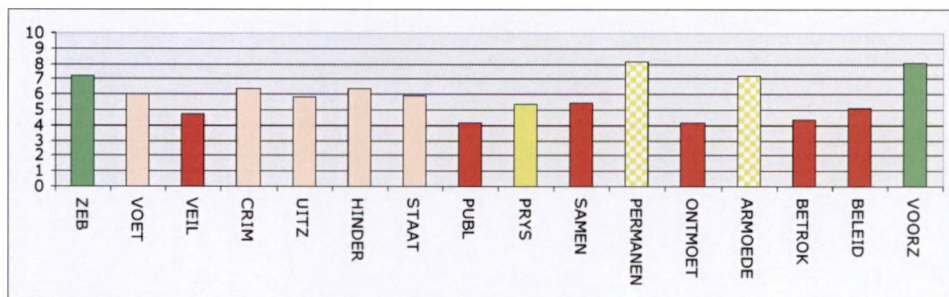
De Stuiverwijk en Monobloc-Coupe Gorge worden vooral gekenmerkt door de sociale woningbouw. In tegenstelling tot heel wat andere wijken met overwegend sociale woningen, krijgen de Stuiverwijk en Monobloc-Coupe Gorge van de sleutelpersonen toch betere tot behoorlijke betere punten dan gemiddeld.

Qua leeftijd van de inwoners bemerken we enerzijds een goede mix van jong en oud. Maar anderzijds valt toch ook wel het hoge aantal hoogbejaarden in de wijk op.

Verder kan, op basis van het leefbaarheidsonderzoek althans, weinig over deze wijk opgemerkt worden.

Inwoners/huishoudens:	2231/1021
aandeel jongeren:	22%
aandeel senioren:	26%
aantal hoogbejaarden:	111
aandeel alleenwonenden:	37%
aandeel gezinnen met kinderen:	25%
aantal eenoudergezinnen:	34
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	55%

De meeste leefbaarheidsaspecten in deze centrumwijk van Nieuwpoort krijgen toch een slechtere beoordeling vanwege de sleutelpersonen. Zowel veiligheids-, fysieke als sociale kenmerken doen het slechter tot behoorlijk slechter dan gemiddeld. Behalve het mooie marktplein, wordt deze wijk eerder 'grijs' ervaren, zo leren de antwoorden op de open vragen ons. Dit 'grijs' kan geenszins op de inwoners slaan: centrumwijk zijnde, kent deze wijk eigenlijk een vrij jonge bevolking. En in tegenstelling tot heel wat andere centrumwijken, is het aandeel hoogbejaarden er eerder gemiddeld.

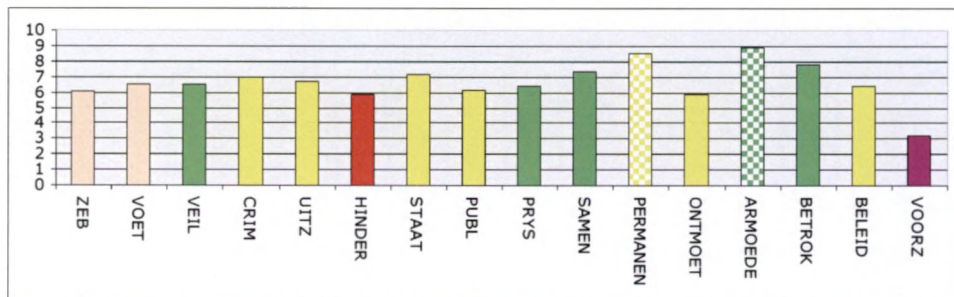
Opvallend afwezig in het straatbeeld van deze wijk is (sociale) publieke ruimte: pleintjes, parkjes, plaatsjes die uitnodigen om even halt te nemen te midden de drukte die deze wijk kent. Hier samen met bewoners rond werken, kan een aanknopingspunt zijn om ook de betrokkenheid van deze bewoners te verhogen.

De wijk is ten slotte ook één van de acht wijken waarvan de sleutelpersonen zo goed als zeker zijn dat er sprake is van kamerwonen.

RAMSKAPELLE (kern), Nieuwpoort

Inwoners/huishoudens:	302/119
aandeel jongeren:	24%
aandeel senioren:	20%
aantal hoogbejaarden:	5
aandeel alleenwonenden:	21%
aandeel gezinnen met kinderen:	35%
aantal eenoudergezinnen:	3
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	82%

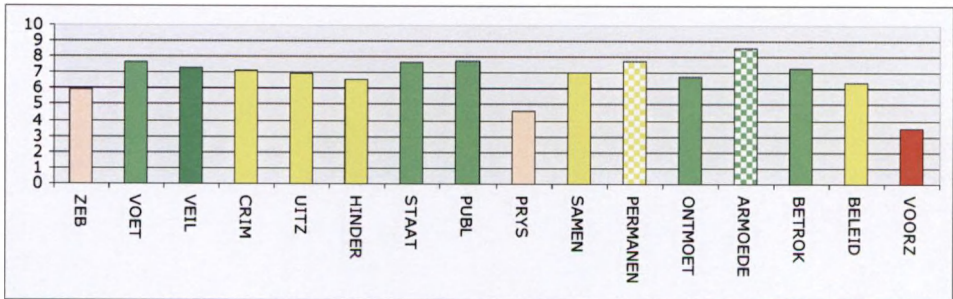

Ramskapelle is één van de twee polderdorps die in 1971 bij Nieuwpoort werden aangehecht. Net zoals de meeste wijken in het hinterland, wordt ook Ramskapelle gekenmerkt door zijn jongere bevolking en aantrekkingskracht naar jonge gezinnen toe. Immers, voor deze gezinnen is de afstand tot de voorzieningen minder problematisch dan voor ouderen. Bovendien – en dit merken we tevens in Ramskapelle – is de woningduurte er minder onderhevig aan de druk van de tweede verblijvenmarkt en is het wonen er voor jongere inwoners nog relatief haalbaar. Ramskapelle krijgt van de sleutelpersonen een zo goed als volledige positieve beoordeling. In de open vragen worden het buurtinformatienetwerk en het bloeiende verenigingsleven geprezen.

SINT-JORIS (kern), Nieuwpoort

Inwoners/huishoudens:	84/34
aandeel jongeren:	24%
aandeel senioren:	18%
aantal hoogbejaarden:	0
aandeel alleenwonenden:	24%
aandeel gezinnen met kinderen:	26%
aantal eenoudergezinnen:	2
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	%

Deze kleinere kern die tot Nieuwpoort behoort, kenmerkt zich door zijn aantrekkelijkheid naar jonge gezinnen en kinderen. Het dorpsplein is in feite een speelplein (foto rechtsboven) en ondanks de nabijheid van een drukke weg, wordt de verkeersveiligheid er toch positief ervaren. Binnenkort zal de kern ook wel nog wat uitbreiden met een nieuwe verkaveling – een verkaveling die zich eerder richt tot de (hogere) middenklasse. Sowiesso maakt ook hier de afstand tot voorzieningen dat je als inwoner van deze wijk over eigen vervoer moet beschikken. De wijk wordt bijgevolg door de sleutelpersonen als onaantrekkelijk voor ouderen en gezinnen met een laag inkomen beschouwd.

MIDDELKERKE

In Middelkerke werden vijf wijken geselecteerd voor het Leefbaarheidsonderzoek: Lombardsijde, Westende Dorp, Westende Bad, Middelkerke Uitbreiding en Middelkerke Centrum.

De oorspronkelijke lijst van dertien wijken – met onder meer de Miamiwijk, de Krokodil en dergelijke – werd in de eerste plaats aangepast aan de vereiste dat voor het onderzoek vooral 'wijken' (i.e. stadsdelen) zouden geselecteerd worden, en geen buurten.

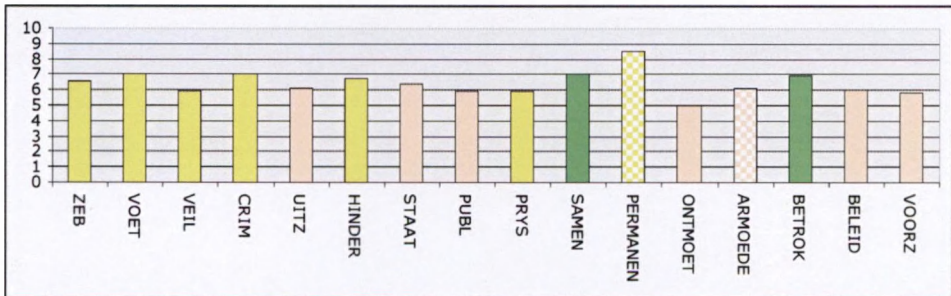
Uiteindelijk werd geopteerd voor een opdeling in wijken waarbij vertrokken wordt van het niveau van de deelgemeenten. Deze manier van werken lijkt het meest aangewezen indien nog voor geen enkel ander doeleinde een opdeling in wijken gebeurde.

Middelkerke is de Kustgemeente met het grootste aandeel tweede verblijven. Deze zijn vooral geconcentreerd in Westende Bad, Middelkerke Uitbreiding en ook deels in Middelkerke Centrum. Vooral de eerste twee wijken zijn de echte badplaatswijken maar eigenlijk is de nabijheid van het strand en de duinen ook 'voelbaar' in elk van de andere geselecteerde Middelkerkse wijken.

LOMBARDSIJDE, Middelkerke

Inwoners/huishoudens:	1717/701
aandeel jongeren:	27%
aandeel senioren:	23%
aantal hoogbejaarden:	57
aandeel alleenwonenden:	25%
aandeel gezinnen met kinderen:	31%
aantal eenoudergezinnen:	38
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	62%

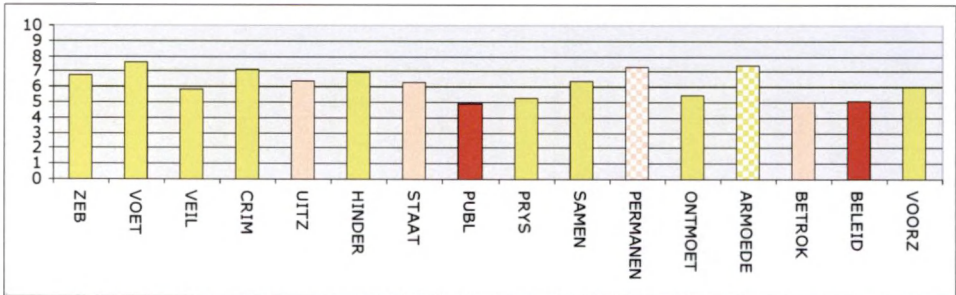

Lombardsijde houdt zowel geografisch als qua kenmerken het midden tussen een hinterlandwijk enerzijds en een woonwijk anderzijds. Het is alvast de wijk van Middelkerke met de jongste bevolking, het minste aandeel alleenstaanden en het meest permanente bewoning. Ten opzichte van de andere geselecteerde wijken van de kust, krijgt deze wijk op de meeste aspecten van leefbaarheid een gematigde score. Opvallend zijn de goede punten op de sociale aspecten 'samenleven/overeenkomen bewoners' en 'betrokkenheid'. Gezien de vrij veel nieuwe bijgekomen en bijkomende verkavelingen, kan het bewaken en 'onderhouden' hiervan als een opdracht gezien worden. Immers, de komst van veel nieuwe inwoners op vrij korte tijd kan het bestaande sociale weefsel aantasten. De ietwat minder goede beoordeling van de fysische aspecten en de dimensie 'voldoende ontmoetingsmogelijkheden in de wijk voor de bewoners van de wijk' kan eventueel als aanknopingspunt dienen voor het betrekken van zowel 'oude' als nieuwe bewoners. Aandachtspunt in deze wijk is het hoge aantal eenoudergezinnen – een indicator van achterstelling. Maar liefst bijna één op vijf gezinnen met kinderen in deze wijk, zijn eenoudergezinnen.

WESTENDE DORP, Middelkerke

Inwoners/huishoudens:	1707/739
aandeel jongeren:	19%
aandeel senioren:	28%
aantal hoogbejaarden:	67
aandeel alleenwonenden:	28%
aandeel gezinnen met kinderen:	23%
aantal eenoudergezinnen:	20
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	55%

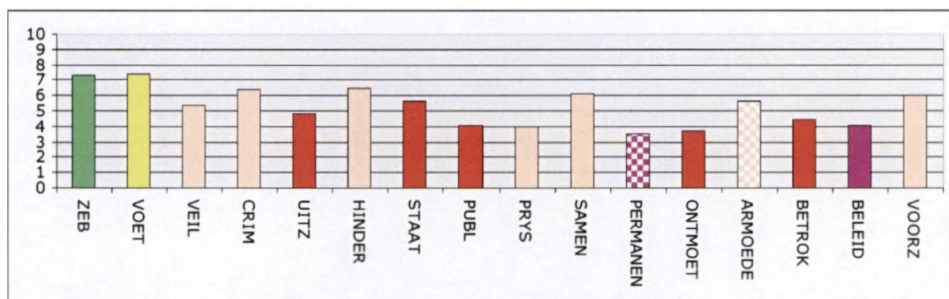

Westende Dorp lijkt zowel qua objectieve kenmerken als de beoordeling vanwege de sleutelpersonen vrij goed op de naburige wijk Lombardsijde. Het aandeel jongeren in de wijk ligt er wel een pak lager en het aandeel ouderen iets hoger. Ook zou er meer sprake zijn van tijdelijke bewoning. Het verband dat werd teruggevonden tussen de leeftijd van de bewoners van een wijk en de mate van permanente bewoning enerzijds en de mate van betrokkenheid anderzijds, zien we hier dan ook vertaald in een slechtere beoordeling op de beide soorten betrokkenheid.

Ondanks de aanwezigheid van een dorpsplein, krijgt het aspect 'voldoende publieke ruimte' een behoorlijk slechter dan gemiddelde score. Net als bij de andere wijk, Lombardsijde, kan dit een vertrekpunt zijn om bewoners meer te betrekken en bij hun woon- en leefomgeving.

Inwoners/huishoudens:	1201/714
aandeel jongeren:	10%
aandeel senioren:	39%
aantal hoogbejaarden:	72
aandeel alleenwonenden:	52%
aandeel gezinnen met kinderen:	10%
aantal eenoudergezinnen:	19
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	10%

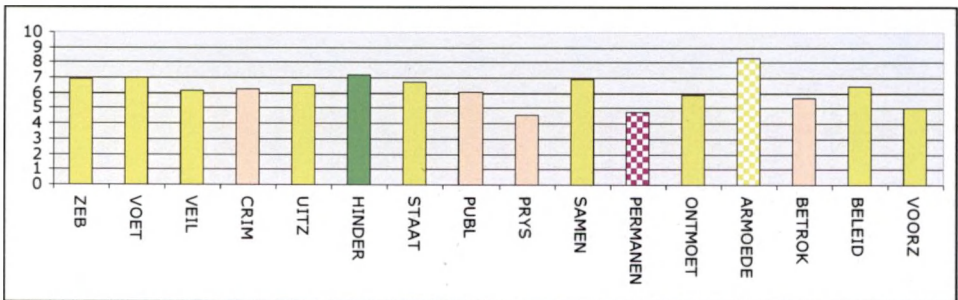

Westende Bad is een badplaatswijk ten voeten uit: heel weinig jongeren, heel veel ouderen en alleenstaanden, veel anderstaligen, weinig 'autochtone' kustbewoners, heel veel tweede verblijven en dus tijdelijke bewoning... In deze wijk komt ook nog eens de aanwezigheid van armoede boven op de opgenoemde kenmerken. Sociaal isolement en sociale uitsluiting zijn reële problemen in deze wijk. Ook de sleutelpersonen hebben weinig positiefs over de wijk te melden. Het leefbaarheidsproject dat in de loop van 2003-2004 in deze wijk werd gevoerd – een samenwerking tussen het gemeentebestuur en het opbouwwerk – en de resultaten die dit opleverde, kan als voorbeeld dienen voor gelijkaardige wijken met een verstoord sociaal weefsel. De uitdagingen in deze en dergelijke wijken zijn het in de eerste plaats bereiken, aanspreken en motiveren van de inwoners. Laagdrempeligheid en 'gezelligheid' zouden hierbij sleutelwoorden moeten vormen. Een goede communicatie tussen verschillende thuis(zorg)diensten, wijkagenten, enz. kan verder een belangrijke rol spelen in het detecteren en voorkomen van sociaal isolement.

MIDDELKERKE UITBREIDING, Middelkerke

Inwoners/huishoudens:	1793/1078
aandeel jongeren:	9%
aandeel senioren:	45%
aantal hoogbejaarden:	96
aandeel alleenwonenden:	51%
aandeel gezinnen met kinderen:	9%
aantal eenoudergezinnen:	23
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	8%

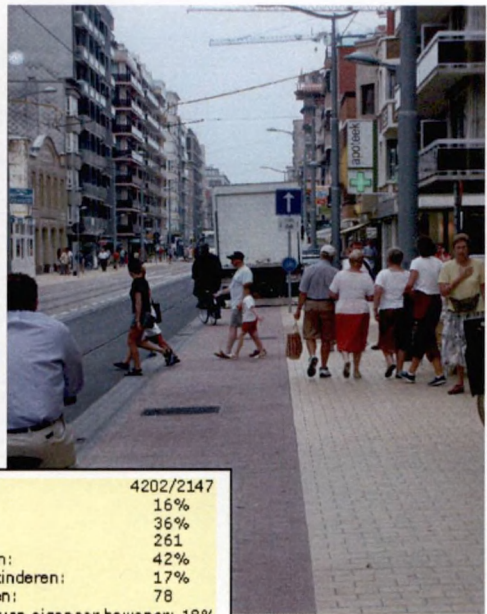

Wat objectieve kenmerken betreft, is Middelkerke Uitbreiding zowat identiek aan Westende Bad. Ook hier (nog) minder jongeren, meer ouderen, veel alleenstaanden, enz. Met andere woorden, ook in Middelkerke Uitbreiding zou men zich er kunnen verwachten aan een meervoudige leefbaarheidsproblematiek op het vlak van achterstelling, sociaal isolement e.d.

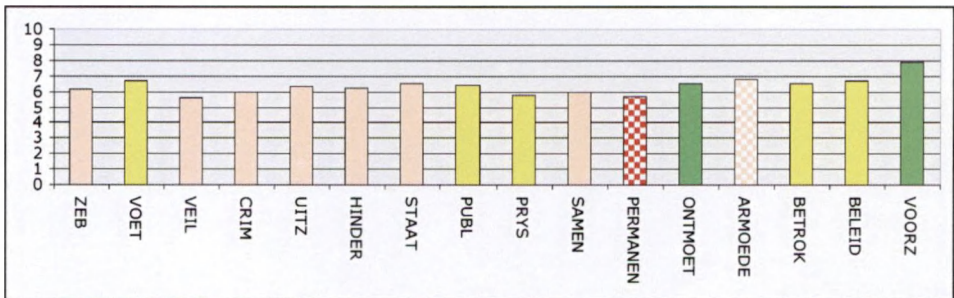
Om onduidelijke redenen krijgt deze wijk vanwege de sleutelpersonen echter een veel betere beoordeling dan Westende Bad.

Het kan een interessante denkoefening zijn om beide wijken eens op een aantal aspecten te vergelijken en uit te zoeken waarom deze wijk – ondanks de aanwezigheid van weinig goede ingrediënten voor leefbaarheid – het een stuk beter doet in de beoordeling van de sleutelpersonen.

MIDDELSKERKE CENTRUM, Middelkerke

Inwoners/huishoudens:	4202/2147
aandeel jongeren:	16%
aandeel senioren:	36%
aantal hoogbejaarden:	261
aandeel alleenwonenden:	42%
aandeel gezinnen met kinderen:	17%
aantal eenoudergezinnen:	78
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	18%

Ook Middelkerke Centrum kenmerkt zich door een aantal typische badplaatskarakteristieken. Toch kent deze wijk een iets hoger aandeel jongeren, een lagere vergrijzingsgraad en minder alleenstaanden dan de andere twee badplaatswijken van Middelkerke. Aandachtspunt voor deze wijk zijn zeker het hoge aantal eenoudergezinnen (één op vijf gezinnen met kinderen...). Eenoudergezinnen zijn heel kwetsbaar om in de armoede terecht te komen en hun aantal wordt dan ook vaak als indicator voor (mogelijke) achterstelling gehanteerd.

De beoordeling van de sleutelpersonen is vrij consequent: fysieke en veiligheidsaspecten krijgen minder goede punten, sociale aspecten krijgen overwegend betere punten. Wat betreft het uitzicht van de wijk en de woningkwaliteit, wordt in de open vragen meermaals het afbreken van mooie oudere woningen in functie van nieuwe appartementsgebouwen aan de kaak gesteld.

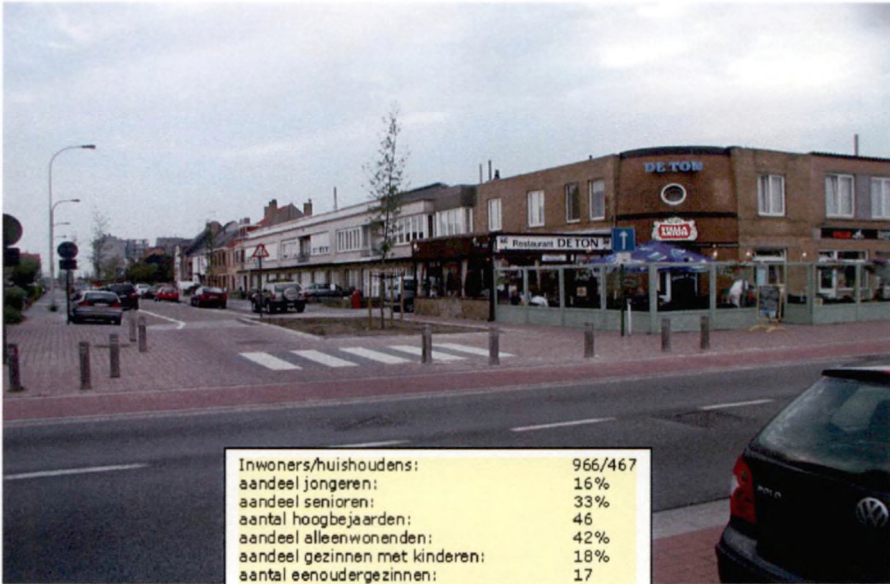
OOSTENDE

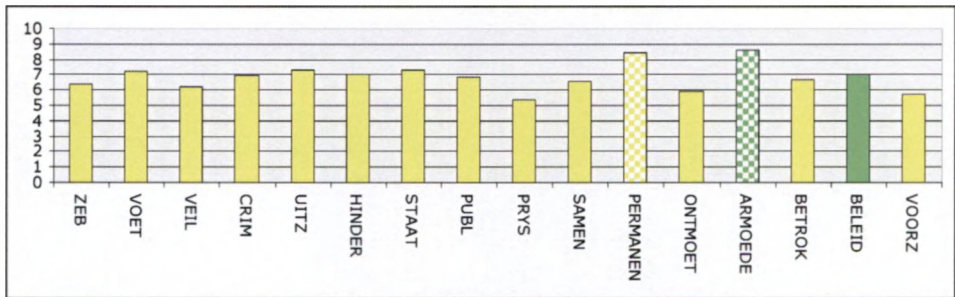
De zeven wijken van Oostende die werden weerhouden voor het Leefbaarheidsonderzoek, zijn: Ravensijde, Mariakerke-Nieuwe Koers, Westerkwartier-Vlaams Plein, Oud Hospitaal, Centrum-Hazegras, Konterdam-Melboom en de Vuurtorenwijk.

Voor de selectie en afbakening van deze wijken werd beroep gedaan op de bestaande wijkindeling zoals deze door het stadsbestuur gehanteerd wordt onder meer in het kader van de wijkraden. De wijken Stene en Zandvoorde werden niet opgenomen in de studie. En de wijk 'Centrum' werd omwille van sociaal en demografische redenen opgesplitst in enerzijds 'Oud Hospitaal' en anderzijds 'Centrum-Hazegras'.

Meer nog dan een kustgemeente is Oostende een centrumstad en dit laat zich ook duidelijk merken in de resultaten. Ravensijde is in feite de enige wijk die als badplaatswijk zou kunnen omschreven worden. Verder wordt zowat elk van de geselecteerde wijken gekenmerkt door hun – naar inkomen en leeftijd – gemengde bevolkingssamenstelling. Uitzondering hierop is Centrum-Hazegras dat een toch een beduidend verouderde bevolking kent dan de andere wijken.

Inwoners/huishoudens:	966/467
aandeel jongeren:	16%
aandeel senioren:	33%
aantal hoogbejaarden:	46
aandeel alleenwonenden:	42%
aandeel gezinnen met kinderen:	18%
aantal eenoudergezinnen:	17
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	33%

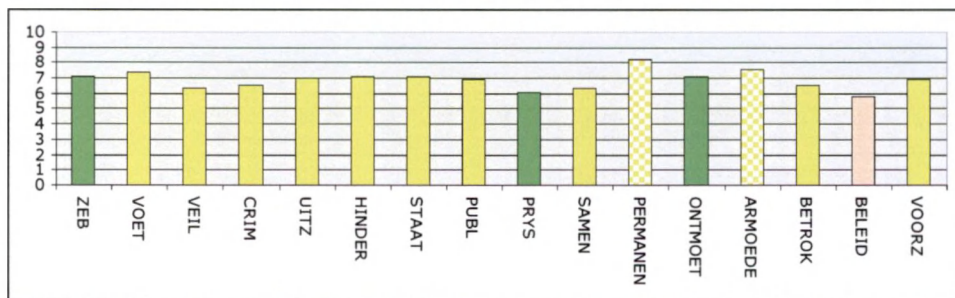
Wat betreft objectieve kenmerken wordt vastgesteld dat de wijk Raversijde vooral 'kustgemiddelden' (zie tabel 1) vertoont.

Over deze meest westelijk gelegen Oostendse wijk kan verder niet zoveel opgemerkt worden; op elk van de bevroegde aspecten geven de sleutelpersonen namelijk betere tot behoorlijk betere punten dan gemiddeld.

MARIAKERKE-NIEUWE KOERS, Oostende

Inwoners/huishoudens:	10210/4949
aandeel jongeren:	18%
aandeel senioren:	30%
aantal hoogbejaarden:	503
aandeel alleenwonenden:	39%
aandeel gezinnen met kinderen:	19%
aantal eenoudergezinnen:	190
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	46%

Deze qua inwonersaantal op één na grootste wijk, kent een gelijkaardige bevolkingssamenstelling als het naburige Raversijde. Uitzondering is dat er in deze wijk sprake is van meer permanente bewoning.

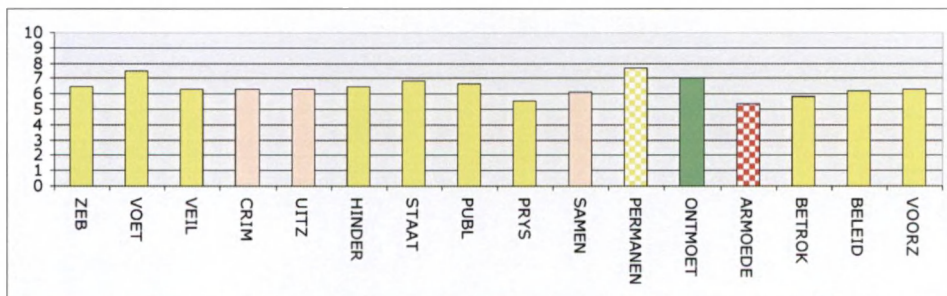
Van alle Oostendse wijken zouden volgens de sleutelpersonen in Mariakerke-Nieuwe Koers het meeste autochtone kustbewoners (of: inwoners die al hun hele leven aan de kust wonen) wonen. Dit zou van positieve invloed kunnen zijn op het sociaal woonklimaat in deze wijk. Met uitzondering van de betrokkenheid bij het beleid en van het beleid bij de wijk, krijgen alle dimensies van leefbaarheid alvast een betere tot behoorlijke betere beoordeling van de sleutelpersonen.

Enkel voor huishoudens met een wat lager inkomen is deze wijk iets minder aantrekkelijk maar overwegend menen de sleutelpersonen dat deze wijk voor de meeste bevolkingsgroepen aantrekkelijk om er te (komen) wonen is.

WESTERKWARTIER-VLAAMS PLEIN, Oostende

Inwoners/huishoudens:	13914/7147
aandeel jongeren:	19%
aandeel senioren:	28%
aantal hoogbejaarden:	931
aandeel alleenwonenden:	47%
aandeel gezinnen met kinderen:	20%
aantal eenoudergezinnen:	357
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	39%

Westerkwartier-Vlaams Plein is van alle 71 voor het leefbaarheidsonderzoek geselecteerde wijken, de grootste wijk qua inwonersaantal. Samen met het feit dat ook de oppervlakte van deze wijk vrij groot is, maakt dat het moeilijk is om heel algemene uitspraken te doen over de wijk in zijn geheel.

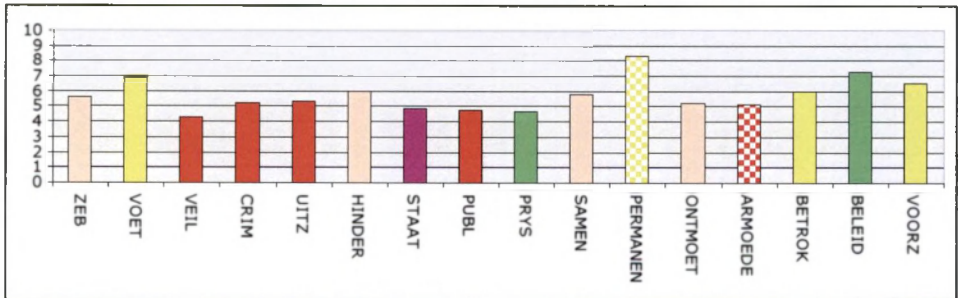
De mix van verschillende soorten woningen – gaande van de meergezinswoningen tegen de kuststrook over de herenhuizen nabij het Vlaams Plein, tot de sociale woonwijk in het Westerkwartier – maakt dat de wijk ook gekenmerkt wordt door een allesbehalve eenzijdige bevolkingssamenstelling (naar inkomen én leeftijd).

Ondanks het stedelijk karakter van deze wijk, is deze toch aantrekkelijk voor jonge gezinnen. De aanwezigheid van eengezinswoningen, scholen, veel groen, speelruimte enzovoort, worden door de sleutelpersonen als voornaamste redenen van die aantrekkelijkheid aangehaald. Een voorbeeld voor andere, dichtbevolkte wijken.

OUD HOSPITAAL, Oostende

Inwoners/huishoudens:	3272/1923
aandeel jongeren:	15%
aandeel senioren:	34%
aantal hoogbejaarden:	246
aandeel alleenwonenden:	55%
aandeel gezinnen met kinderen:	14%
aantal eenoudergezinnen:	96
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	41%

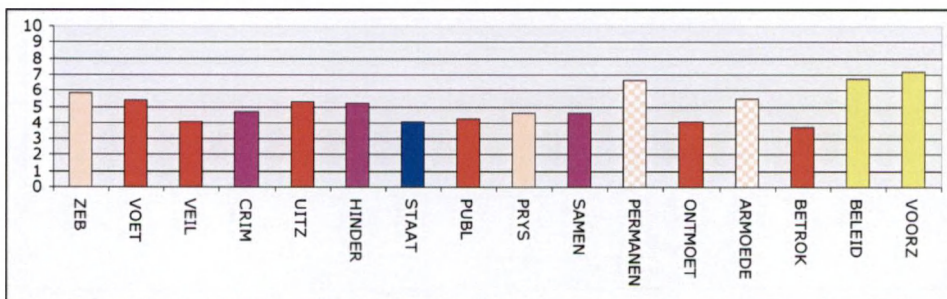
In bepaalde opzichten lijkt de wijk Oud Hospitaal op Raversijde: de bevolking telt er een tamelijk laag aandeel jongeren en dit in combinatie met een vrij hoog aandeel ouderen. Eveneens vinden de meeste sleutelpersonen dat er in deze wijk onvoldoende geschikte woningen voor jonge gezinnen zijn. Niet zozeer de duurte als wel de aard van de woningen (te klein, geen tuin, ...) zijn de belangrijkste redenen voor deze ongeschiktheid.

Ondanks de vrij recente herinrichting van de wijk op een aantal plaatsen – weerspiegeld in de positieve beoordeling van de dimensie beleidsbetrokkenheid? – krijgen de meeste fysieke aspecten toch een slechte score. In evolutie-perspectief is deze situatie in de laatste vijf jaar volgens hen wel merkbaar verbeterd.

CENTRUM-HAZEGRAS, Oostende

Inwoners/huishoudens:	7137/1923
aandeel jongeren:	12%
aandeel senioren:	40%
aantal hoogbejaarden:	663
aandeel alleenwonenden:	59%
aandeel gezinnen met kinderen:	11%
aantal eenoudergezinnen:	184
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	22%

Deze centrumwijk van Oostende kent een sterk verouderde populatie en maar liefst 10 procent van de inwoners is er ouder dan 80 jaar. Samen met de SIFwijk2 in Blankenberge, vinden we in Centrum-Hazegras een heel hoog aandeel alleenstaanden terug: drie op de vijf gezinnen zijn zogenaamde eenpersoonsgezinnen.

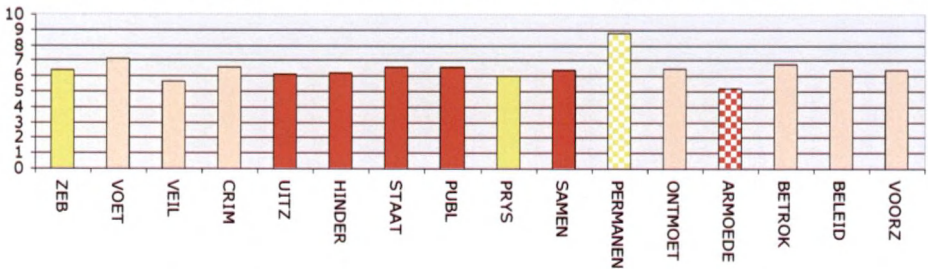
De sleutelpersonen zijn onverbiddelijk in hun beoordeling van deze wijk: behalve de dimensies 'beleidsbetrokkenheid' en 'voorzieningen', krijgen alle bevraagde leefbaarheidsaspecten slechtere tot zelfs extreem slechtere punten dan gemiddeld van hen.

Maar ook voor deze wijk geldt dat er aangegeven wordt dat zowel de verkeersveiligheid, het uitzicht/de aantrekkelijkheid van de wijk als de woningkwaliteit er volgens merendeel van de sleutelpersonen in de laatste vijf jaar merkbaar verbeterden. Reeds genomen maatregelen en gedane inspanningen lijken dus zeker effectief, maar alsnog onvoldoende.

KONTERDAM-MEIBOOM, Oostende

Inwoners/huishoudens:	4491/1910
aandeel jongeren:	24%
aandeel senioren:	22%
aantal hoogbejaarden:	148
aandeel alleenwonenden:	29%
aandeel gezinnen met kinderen:	29%
aantal eenoudergezinnen:	84
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	77%

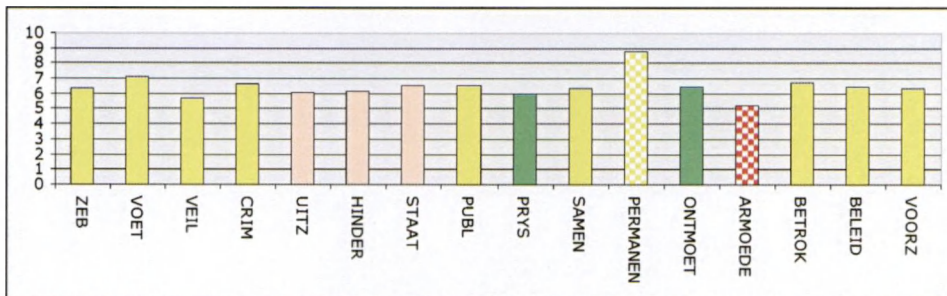

De objectieve gegevens over de wijk Konterdam-Meiboom vertellen dat het gaat om een woonwijk. In tegenstelling tot heel wat andere in het leefbaarheidsonderzoek geselecteerde woonwijken, krijgt de Konterdam-Meiboom zo goed als op alle dimensies slechte punten. De verkeersveiligheid in de wijk mag dan volgens de meeste sleutelpersonen in de laatste vijf jaar merkbaar verbeterd zijn, van de andere aspecten menen zij dit niet. Echt duidelijke oorzaken voor deze toch wel negatieve leefbaarheidsbeoordeling kunnen aan de hand van de beschikbare gegevens niet aangeduid worden.

VUURTORENWIJK, Oostende

Inwoners/huishoudens:	4937/2120
aandeel jongeren:	25%
aandeel senioren:	22%
aantal hoogbejaarden:	204
aandeel alleenwonenden:	33%
aandeel gezinnen met kinderen:	30%
aantal eenoudergezinnen:	124
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	57%

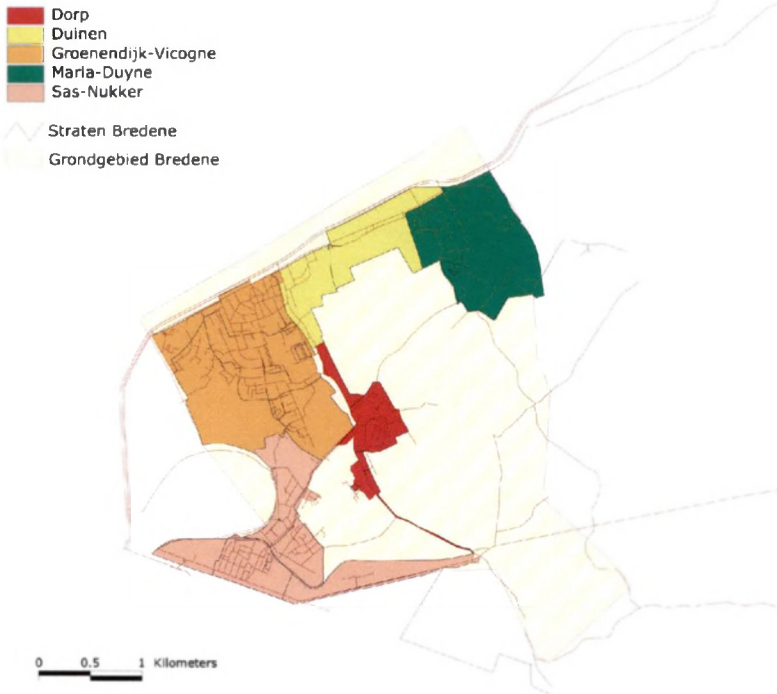
Deze aan Bredene grenzende wijk kenmerkt zich in de eerste plaats door z'n opvallende jongere bevolking in vergelijking met de andere Oostendse wijken.

Qua type woningen kan ieder er zijn gading vinden wat zich meteen uit in de sociale mix op het vlak van leeftijd en inkomen.

Indien het aantal/aandeel eenoudergezinnen als indicatie van achterstelling kan gelezen worden, dan bevestigt deze indicator de inschatting van de sleutelpersonen van de aanwezigheid van armoede in de wijk. Immers, één op vijf gezinnen met kinderen betreft een eenoudergezin, wat uitzonderlijk hoog is.

Zowel in de cijfermatige beoordeling van de leefbaarheidsaspecten als in de open vragen worden verder weinig negatieve opmerkingen over deze wijk gegeven.

BREDENE

Het grondgebied van Bredene werd opgedeeld in vijf wijken: Groenendijk-Vicogne, (Bredene) Sas-Nukker, Bredene Duinen, Bredene Dorp en Maria-Duyne.

De selectie en afbakening van deze wijken zijn in hoofdzaak gebaseerd op een bestaande indeling van het grondgebied. Hier en daar werden de grenzen enigszins geherdefinieerd.

Uit de objectieve gegevens die verzameld werden in het kader van het Leefbaarheidsonderzoek voor de Kust, is gebleken dat de gemeente Bredene op meerdere vlakken als een uitzondering kan beschouwd worden. De gemeente kent vooral een beduidend jongere bevolking en telt relatief veel jonge gezinnen en gezinnen met kinderen. Ook zijn er veel minder tweede verblijven en dus bijgevolg meer permanente bewoning.

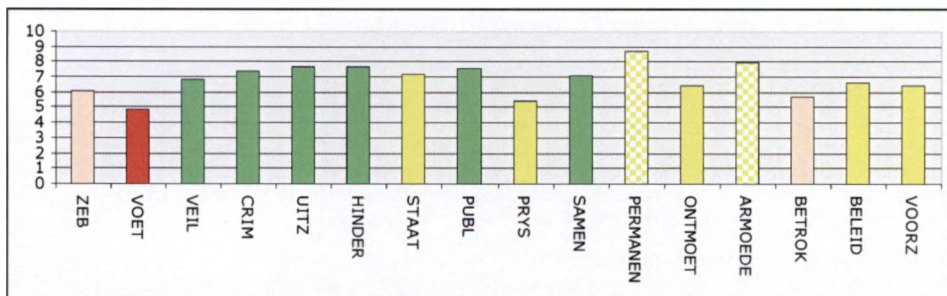
Gezien heel wat van de leefbaarheidsproblematieken aan de kust verband houden met de veroudering van de bevolking en de aanwezigheid van veel tweede verblijven, kan dus verwacht worden dat dit in de wijken van deze kustgemeente minder het geval zal zijn.

De sleutelpersonen oordelen inderdaad in het algemeen vrij positief over elk van de wijken van Bredene. Enkel de badplaatswijk, Bredene Duinen, heeft een aantal minder positieve beoordelingen. Demografisch onderscheiden we twee wijken met een iets oudere bevolking – Bredene Duinen en Maria-Duyne – en drie wijken met een jongere bevolking. Deze drie wijken hebben zelfs een hoger aandeel jongeren/lager aandeel ouderen dan West-Vlaanderen of het Vlaamse Gewest.

GROENENDIJK-VICOONE, Bredene

Inwoners/huishoudens:	4781/1901
aandeel jongeren:	23%
aandeel senioren:	19%
aantal hoogbejaarden:	101
aandeel alleenwonenden:	23%
aandeel gezinnen met kinderen:	31%
aantal eenoudergezinnen:	61
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	76%

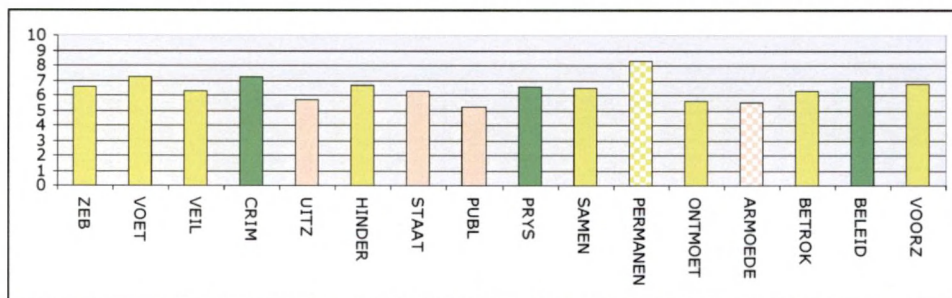
Deze aan Oostende grenzende woonwijk is één van de drie wijken met een jongere bevolking. Alle sleutelpersonen zijn het er dan ook over eens dat dit een aantrekkelijke wijk is voor jonge gezinnen om er te (komen) wonen.

Samen met de aan De Haan grenzende wijk Maria-Duyne is dit echter de enige wijk van Bredene waarvan de sleutelpersonen menen dat de woningduurte er voor bepaalde bevolkingsgroepen problematisch is of dit in de nabije toekomst zal worden.

SAS-NUKKER, Bredene

Inwoners/huishoudens:	3921/1617
aandeel jongeren:	25%
aandeel senioren:	22%
aantal hoogbejaarden:	131
aandeel alleenwonenden:	27%
aandeel gezinnen met kinderen:	30%
aantal eenoudergezinnen:	53
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	78%

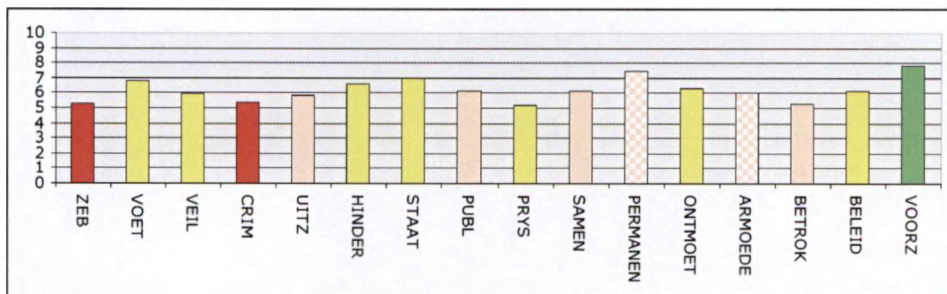

Bredene Sas-Nukker is een wijk met een vrij jonge bevolking. De wijk wordt door de sleutelpersonen bovendien voor iedereen aantrekkelijk geacht om er te (komen) wonen. Beter gegoede huishoudens zouden er evenwel minder hun gading vinden. De sleutelpersonen zijn verder overwegend positief tot behoorlijk positiever dan gemiddeld over deze wijk. De voornaamste aandachtspunten lijken de kwaliteit van de woningen en de aanwezigheid van armoede te zijn.

BREDENE DUINEN, Bredene

Inwoners/huishoudens:	1199/588
aandeel jongeren:	18%
aandeel senioren:	28%
aantal hoogbejaarden:	63
aandeel alleenwonenden:	40%
aandeel gezinnen met kinderen:	19%
aantal eenoudergezinnen:	22
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	36%

Ondanks de afwezigheid van een dijk, kan de wijk Bredene Duinen toch als een echte badplaatswijk omschreven worden. Zeker in vergelijking met de andere wijken van Bredene, wonen in deze wijk beduidend minder jongeren, meer ouderen, meer alleenstaanden, minder gezinnen met kinderen.

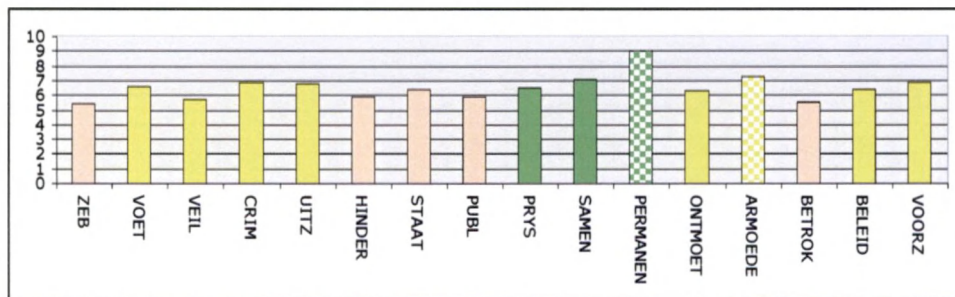
Verder is Bredene Duinen één van de acht wijken aan de kust waarvan de sleutelpersonen aangeven dat er zo goed als zeker sprake is van kamerwonen. Ook het percentage verdoken armoede ligt er vrij hoog.

Net zoals in een aantal andere badplaatswijken wordt hier met andere woorden een combinatie van kenmerken teruggevonden, die wijzen in de richting van een mogelijks verzwakt sociaal weefsel. Extra aandacht voor het betrekken van de inwoners van deze wijk bij initiatieven, kan zijn vruchten afwerpen op andere domeinen – bijvoorbeeld het verhogen van het veiligheidsgevoel.

BREDENE DORP, Bredene

Inwoners/huishoudens:	1540/635
aandeel jongeren:	25%
aandeel senioren:	20%
aantal hoogbejaarden:	24
aandeel alleenwonenden:	22%
aandeel gezinnen met kinderen:	32%
aantal eenoudergezinnen:	22
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	77%

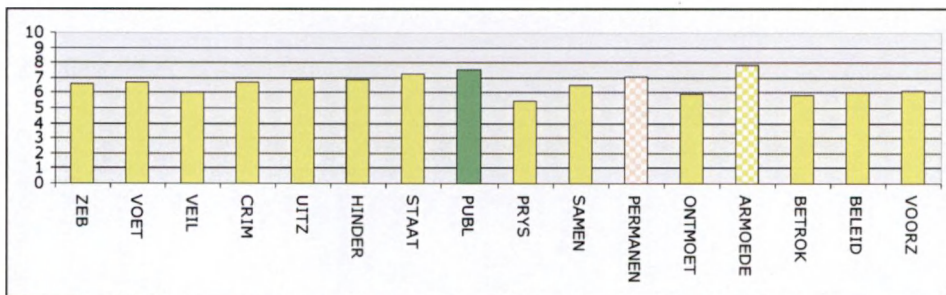
Bredene Dorp is de wijk van Bredene met de jongste bevolking. Maar de wijk wordt sowieso voor alle bevolkingsgroepen aantrekkelijk geacht om er te (komen) wonen. Bredene Dorp wordt met andere woorden gekenmerkt door een op het eerste zicht vrij goede sociale mix.

Het feit dat er in de wijk in de laatste jaren een aantal nieuwe verkavelingen bijkwamen, speelt uiteraard een belangrijke rol in de verjonging van de bevolking. De komst van veel nieuwe bewoners op korte tijd zou echter ook kunnen zorgen voor een verzwakken van het sociaal weefsel. Een voldoende stimuleren, activeren en betrekken van nieuwe inwoners en hierbij rekening houden met de drukke levensfase waarin deze gezinnen zich vaak bevinden, kan een uitdaging zijn voor de nabije toekomst.

MARIA-DUYNE, Bredene

Inwoners/huishoudens:	868/377
aandeel jongeren:	18%
aandeel senioren:	30%
aantal hoogbejaarden:	68
aandeel alleenwonenden:	34%
aandeel gezinnen met kinderen:	23%
aantal eenoudergezinnen:	14
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	34%

Qua bevolkingssamenstelling lijkt Maria-Duyne vrij goed op de badplaatswijk Bredene Duinen. Maar hier houdt de vergelijking dan ook op. De wijk richt zich volgens de sleutelpersonen eerder tot de meer gegoede gezinnen, of is omwille van de woningduurte althans niet aantrekkelijk voor gezinnen met een laag inkomen.

De aantrekkelijke woonomgeving wordt ook geapprecieerd door de sleutelpersonen. Maar dit geldt eigenlijk voor alle leefbaarheidsaspecten van deze wijk. Er kunnen dan ook weinig opmerkingen met betrekking tot deze wijk geformuleerd worden.

DE HAAN

Op het grondgebied van De Haan werden negen wijken geselecteerd voor het Leefbaarheidsonderzoek: Vosseslag, Klemsterke, Lindenhof, Concessie-Noordhoek, De Haan Centrum, Vlissegem, Wenduine 'buiten de ring', Wenduine Centrum en Harendijke.

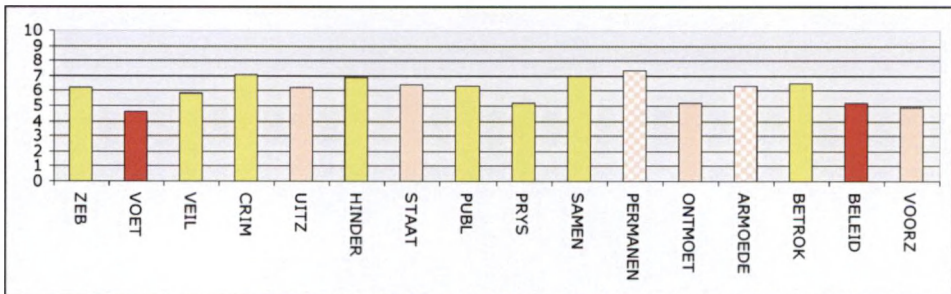
De selectie en afbakening van de wijken gebeurde grotendeels op basis van bestaande benamingen en grenzen. De onderscheiden delen Concessie en Noordhoek werden echter samengevoegd tot één wijk. Wenduine werd dan op zijn beurt opgesplitst in twee delen: een wijk tussen de zeedijk en de ring en een gedeelte 'buiten de ring'.

Op het niveau van de gemeente, wordt De Haan gekenmerkt door een toch wel iets jongere bevolking die bovendien ook een hoger welvaartspeil kent. Op wijkniveau wordt echter een grote variatie vastgesteld. Zo zijn de weinige sociale woningen die De Haan rijk is, bijna uitsluitend geconcentreerd in één en dezelfde ruimtelijk onderscheiden wijk het Lindenhof. Maar ook naar leeftijd vinden we in De Haan de typische verdeling terug: een oudere bevolking in de wijken gesitueerd in de kuststrook, een beduidend jongere bevolking in de hinterlandwijken.

VOSSESLAG, De Haan

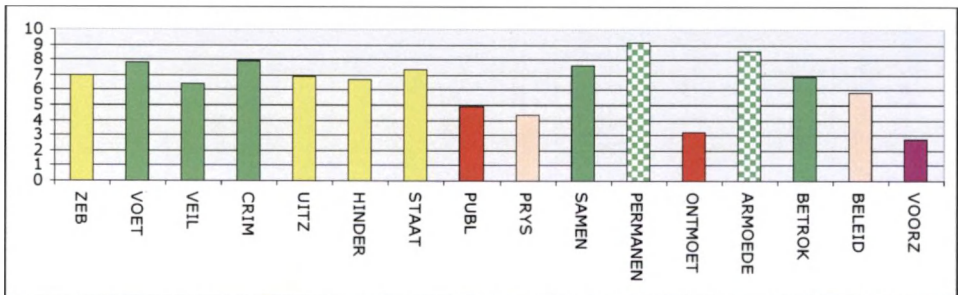
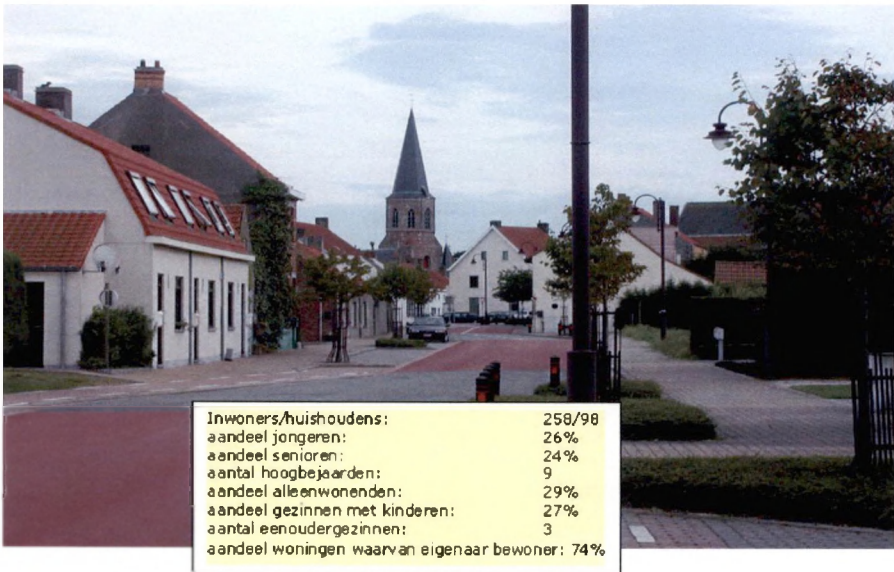
Inwoners/huishoudens:	2291/1072
aandeel jongeren:	19%
aandeel senioren:	26%
aantal hoogbejaarden:	107
aandeel alleenwonenden:	38%
aandeel gezinnen met kinderen:	20%
aantal eenoudergezinnen:	32
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	57%

De wijk Vosseslag bestaat grotendeels uit oudere alleenstaande bungalows. De meest verbazende vaststelling met betrekking tot deze wijk, is dat deze door de sleutelpersonen voor geen enkele bevolkingsgroep – zowel naar inkomen als naar leeftijd – aantrekkelijk wordt bevonden om er te (komen) wonen.

Verder schatten de sleutelpersonen dat onder de inwoners van deze wijk zich vrij veel nieuwkomers bevinden wat kan wijzen op een grotere verhuisbeweging van en naar deze wijk. Maar het zijn vooral het ontbreken van of de onveilige toestand van de voetpaden en de beleidsbetrokkenheid in en ten aanzien van de wijk die ondermaats scores. De aanleg van nieuwe voetpaden (op bepaalde plaatsen al gebeurd, zie foto links) kan niet alleen een verbetering van de veiligheid betekenen, maar ook een verfraaiing van het uitzicht van de wijk. Idealiter gaat dit gepaard met de inrichting van een aantal voorlopig onbenutte mogelijkheden tot ontmoeting.

KLEMSKERKE, De Haan

Klemskerke is één van de twee polderdorpen die de kustgemeente De Haan rijk is. Deze kern lijkt zowel qua objectief vaststelbare kenmerken als de subjectieve oordelen van de sleutelpersonen vrij goed op het andere polderdorp, met name Vlissegem.

De heraanleg en -inrichting van de dorpskern weerspiegelt zich op positieve manier in de boordeling van alle fysieke en veiligheidsaspecten.

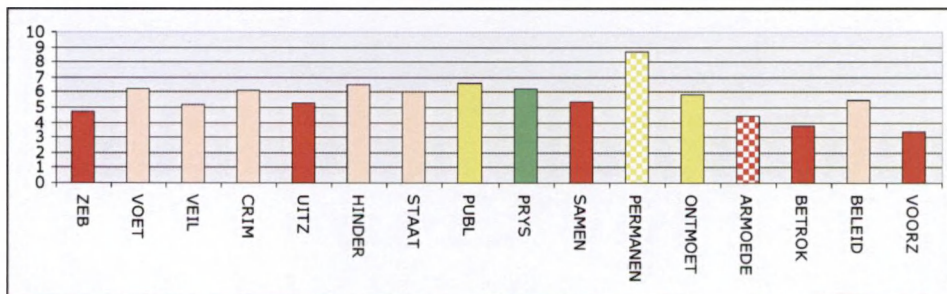
Ook in deze wijk, of kern, wordt het gebrek aan publieke ruimte annex ontmoetingsruimte en de nabijheid van voorzieningen als problematisch ervaren.

De aantrekkelijke woonomgeving heeft ook hier zijn prijs en de betaalbaarheid van de woningen krijgt er dan ook minder goed punten.

LINDENHOF, De Haan

inwoners:	442
aandeel jongeren:	37%
aandeel senioren:	9%
aantal hoogbejaarden:	3
aandeel alleenwonenden:	19%
aandeel gezinnen met kinderen:	49%
aantal eenoudergezinnen:	23
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	36%

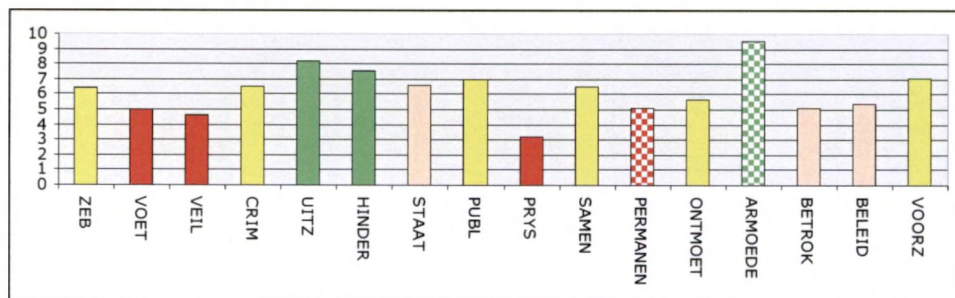
De wijk Lindenhof – genaamd naar de Sociale Huisvestingsmaatschappij die er een honderdtal woningen verhuurt – krijgt van de sleutelpersonen zowat over de hele lijn een vrij tot zeer slechte score. Enkel de dimensies 'betaalbaar wonen', 'voldoende publieke ruimte' en 'voldoende ontmoetingsmogelijkheden in de wijk' krijgen beter dan gemiddelde punten.

De resultaten van deze wijk, met inbegrip van de antwoorden op de open vragen, suggereren een imagoprobleem van deze wijk. De ruimtelijke concentratie en afzondering van sociale woningen is hier niet vreemd aan. Het feit dat er tijdens de laatste jaren ook duurdere woningen werden bijgebouwd, lijkt dit imagoprobleem (nog) niet te hebben bijgesteld. Opkrikken van het imago van de wijk – voorbeelden hiervan kunnen teruggevonden worden in het opbouwwerk – is dan ook een voor de hand liggende aanbeveling.

CONCESSIE-NOORDHOEK, De Haan

inwoners:	2070
aandeel jongeren:	17%
aandeel senioren:	32%
aantal hoogbejaarden:	88
aandeel alleenwonenden:	33%
aandeel gezinnen met kinderen:	18%
aantal eenoudergezinnen:	30
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	24%

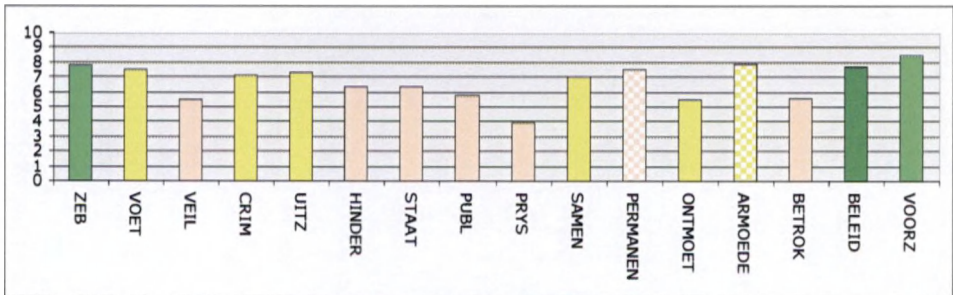
Zoals de naam al doet vermoeden, bestaat de wijk uit twee delen. Concessie, gelegen tussen de Zeedijk en de Nieuwe Rijksweg, fungeert als administratief en toeristisch centrum. De Noordhoek daarentegen is een villawijk; wel aantrekkelijk voor jonge gezinnen mits zij over voldoende middelen beschikken. Er kan logischerwijs van uit gegaan worden dat het demografisch profiel van deze twee delen vrij sterk verschilt en de hierboven meegedeelde cijfers – geen echte extremen – een gemiddelde van de twee delen tonen.

Behalve in de hoofdstraten, zijn er geen parkeerstroken noch voetpaden in deze wijk. De onveilige situatie voor voetgangers die hieruit voortvloeit – auto's worden op de grasbermen geparkeerd en de voetganger wordt gedwongen op straat te stappen -, vindt zijn weerslag in de negatieve beoordeling vanwege de sleutelpersonen. Verder hebben deze sleutelpersonen weinig opmerkingen, noch positief noch negatief, over de wijk.

CENTRUM, De Haan

inwoners:	2682
aandeel jongeren:	16%
aandeel senioren:	29%
aantal hoogbejaarden:	124
aandeel alleenwonenden:	39%
aandeel gezinnen met kinderen:	19%
aantal eenoudergezinnen:	53
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	44%

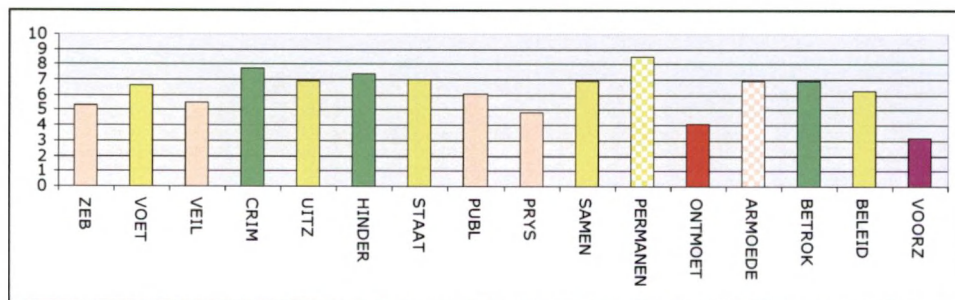

Deze centrumwijk van De Haan is, zoals deze werd afgebakend voor het leefbaarheidsonderzoek, een vrij diverse wijk en kent zowel een commerciële als een woonfunctie. Er is sprake van zowel open, halfopen en gesloten woningen als appartementsgebouwen. De ligging van de wijk en de aard van de woningen maakt dat deze wijk voor alle leeftijdsgroepen als aantrekkelijk om er te (komen) wonen wordt beschouwd. Hetzelfde kan evenwel niet gezegd worden over de huishoudens met beperktere middelen, aldus de sleutelpersonen. Meer betaalbare woningen voor minder gegoede huishoudens zou in de nabije toekomst een streefdoel kunnen zijn voor dit deel van de gemeente De Haan.

VLISSGEM, De Haan

Inwoners/huishoudens:	285/116
aandeel jongeren:	22%
aandeel senioren:	24%
aantal hoogbejaarden:	14
aandeel alleenwonenden:	22%
aandeel gezinnen met kinderen:	30%
aantal eenoudergezinnen:	4
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	67%

Vlissegem is één van de oudste polderdorpen (10de eeuw!). De dorpskern met kerk en schooltje spreekt nog steeds tot de verbeelding. De toenemende populariteit van het wonen in landelijke omgeving, is ook hier zichtbaar: de kern nam vrij recentelijk in zowat alle windrichtingen uitbreiding.

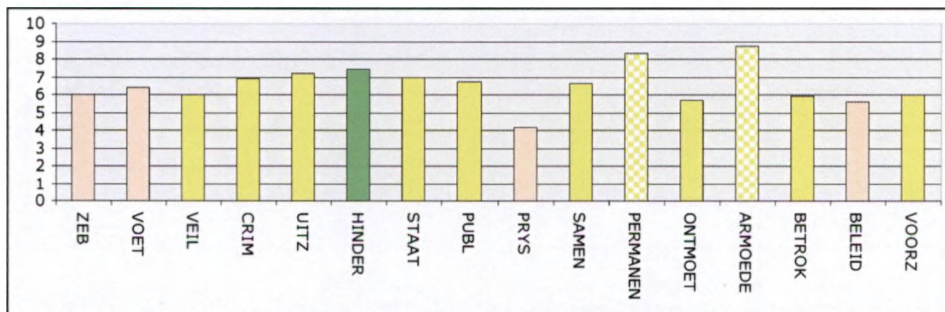
Het gebrek aan ontmoetingsmogelijkheden – voor ouderen, speelruimte e.d. – is niet alleen een objectieve vaststelling ter plaatse, maar wordt ook door de sleutelpersonen als belangrijk knelpunt beschouwd. Bij de inplanting van dergelijke ontmoetingsplaats moet evenwel rekening gehouden worden met de verkeerssituatie, zijnde het vaak snelle, doorgaande verkeer van de E40 naar de badplaats De Haan.

De afstand tot het voorzieningenaanbod is groot, waardoor de wijk minder aantrekkelijk is (dan niet onleefbaar) voor vervoersafhankelijke personen, zijnde zowel ouderen als diegenen zonder wagen. Het bewaken van de voldoende aanwezigheid van betaalbare woningen in dergelijke aantrekkelijke kernen is een must en kan leefbaarheid enkel ten goede komen.

WENDUINE 'BUITEN DE RING', De Haan

inwoners:	1726
aandeel jongeren:	22%
aandeel senioren:	27%
aantal hoogbejaarden:	80
aandeel alleenwonenden:	24%
aandeel gezinnen met kinderen:	29%
aantal eenoudergezinnen:	16
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	44%

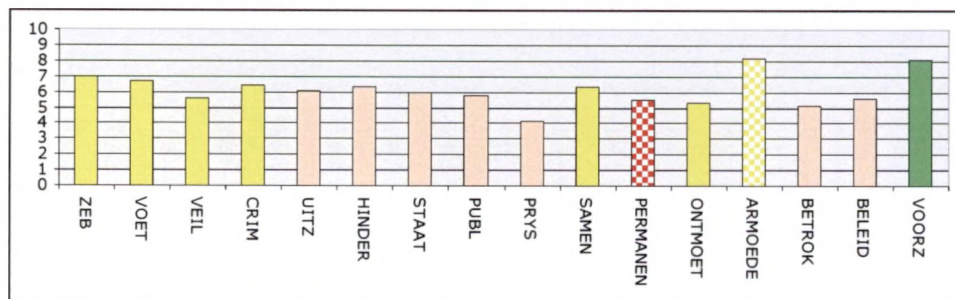
De wijk zoals deze werd afgebakend voor het leefbaarheidsonderzoek, laat zich opdelen in drie delen. Enerzijds is er het gedeelte met het nogal eentonige en 'betonnen' karakter en een aantal sociale woningen (foto linksboven), anderzijds is er de villawijk. In de villawijk kan dan op zich een ouder (foto linksonder) en een nieuwer gedeelte (foto rechts) onderscheiden worden. Deze fysieke eigenschappen van de wijk vinden ook hun neerslag in de demografische kenmerken; er lijkt sprake te zijn van een vrij goede sociale mix. En dit zowel op het vlak van leeftijd als inkomensgroep.

De sleutelpersonen geven in hun beoordeling van deze wijk geen bijzonder extreme punten maar de meeste aspecten worden vrij positief ingeschat.

WENDUINE CENTRUM, De Haan

Inwoners/huishoudens:	1534/906
aandeel jongeren:	10%
aandeel senioren:	43%
aantal hoogbejaarden:	115
aandeel alleenwonenden:	51%
aandeel gezinnen met kinderen:	10%
aantal eenoudergezinnen:	21
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	12%

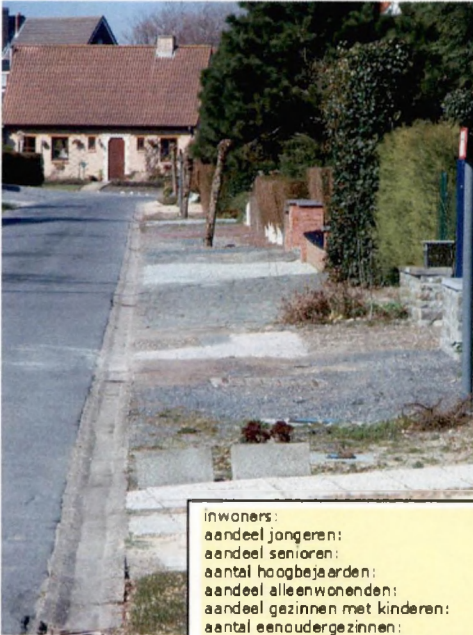

Wenduine Centrum is een badplaatswijk en vertoont hier ook alle typische kenmerken van: een 'ontgroende' en 'vergrijsde' bevolking, meer alleenstaanden dan samenwonenden... Ook het hoog aantal hoogbejaarden (7,5% van de totale bevolking) springt meteen in het oog.

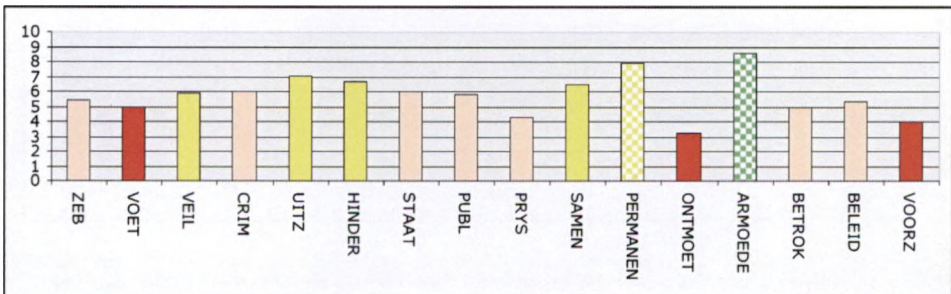
De combinatie van deze bevolkingskenmerken; het feit dat veel woningen in de wijk grote delen van het jaar leeg staan – zowel de appartementen als de erachter gelegen villa's – en de algemene druk van het toerisme, maken dat ook deze badplaatswijk het gevaar loopt op een uiterst zwak sociaal weefsel.

Positief in deze wijk is toch de beter dan gemiddeld beoordeelde veiligheidssituatie – voor senioren van groot belang! – evenals het feit dat het samenleven/overeenkomen van de bewoners en de aanwezigheid van ontmoetingsmogelijkheden vrij goed uit de bus komen.

HARENDIJK, De Haan

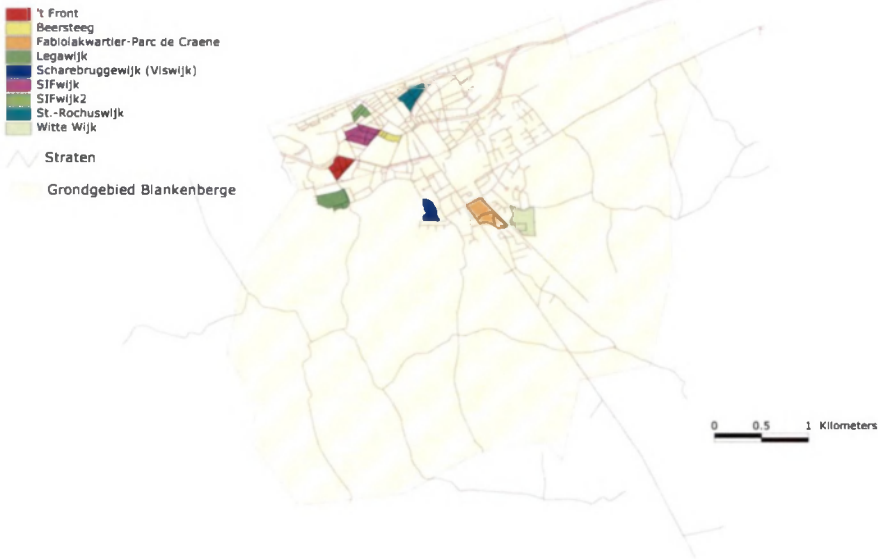
inwoners:	209
aandeel jongeren:	22%
aandeel senioren:	27%
aantal hoogbejaarden:	5
aandeel alleenwonenden:	24%
aandeel gezinnen met kinderen:	24%
aantal eenoudergezinnen:	2
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	77%

Harendijke, gelegen in de oostelijke uithoek van De Haan, bestaat in feite uit een aantal campings enerzijds en een residentiële villawijk anderzijds. De sleutelpersonen vrezen dat de woningen in de wijk in de nabije toekomst onbetaalbaar zullen worden voor jonge gezinnen. Los daarvan heeft de wijk alle objectieve kenmerken om aantrekkelijk te zijn voor jonge gezinnen: de aanwezigheid van gezinswoningen, een rustige omgeving, vrij veel speelruimte etc. De negatieve beoordeling op het aspect 'voldoende ontmoetingsmogelijkheden in de wijk' kan mogelijks verklaard worden doordat de sleutelpersonen van mening zijn dat het huidige aanbod aan ontmoetingsmogelijkheden (bv. speelpleintje) weinig afgestemd is op de wensen en behoeften van de bewoners op dit vlak.

De afstand tot de voorzieningen, door zijn ligging eveneens een minder goed scorend aspect van deze wijk, kan problematisch zijn of worden voor minder mobiele mensen.

BLANKENBERGE

In Blankenberge werden negen gebieden geselecteerd. De meeste van deze gebieden kunnen moeilijk als 'wijk' beschouwd worden; er kan hooguit sprake zijn van een 'buurt'. Gemakshalve wordt hier toch verder de term wijk gehanteerd. De negen wijken van Blankenberge die voor het onderzoek weerhouden werden, zijn de beide SIFwijken, 't Front, de Legawijk, de St.-Rochuswijk, de Witte Wijk, Fabiolakwartier-Parc de Craene, Beersteeg en de Scharebruggewijk.

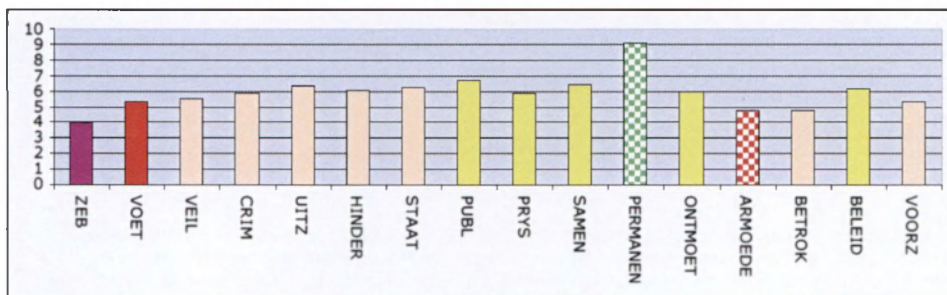
Voor een aantal van deze buurten geldt dat er voor eenzelfde afbakening werd gekozen als deze die voor eerdere doeleinden werd gehanteerd, bv. in het kader van het Sociaal Impuls Fonds. Een opmerking die toch aandacht verdient bij het lezen van de resultaten van deze wijken, is dat in Blankenberge eigenlijk geen echte badplaatswijk geselecteerd werd. De resultaten van het onderzoek met betrekking tot tijdelijke bewoning zijn dus weinig van toepassing op de geselecteerde wijken. Dit neemt echter niet weg dat diezelfde resultaten wel kunnen gelden voor andere delen van Blankenberge die hier dus evenwel niet zijn opgenomen.

Op het niveau van de gemeente, vertoont Blankenberge 'kustgemiddelden'; de aandelen jongeren, senioren, hoogbejaarden, alleenstaanden en gezinnen met kinderen schommelen telkens rond het gemiddelde voor de ganze kust.

Op wijkniveau worden wel grote verschillen en uitschieters genoteerd. Zo is de Scharebruggewijk van alle eenenzeventig geselecteerde wijken, de wijk met het laagst aandeel senioren. En in geen enkele andere wijk wordt een dergelijk percentage alleenstaanden teruggevonden als in de SIFwijk2.

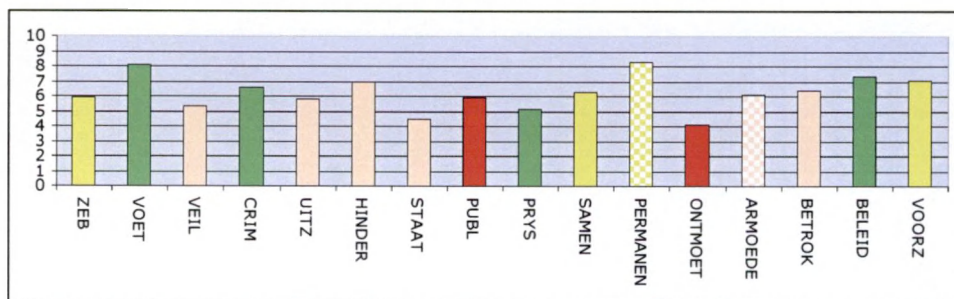

Inwoners/huishoudens:	175/76
aandeel jongeren:	14%
aandeel senioren:	18%
aantal hoogbejaarden:	3
aandeel alleenwonenden:	22%
aandeel gezinnen met kinderen:	18%
aantal eenoudergezinnen:	2
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	52%

Uit de demografische gegevens kan afgeleid worden dat de Legawijk vooral bewoond wordt door inwoners op 'actieve' leeftijd, zijnde ouder dan twintig en jonger dan zestig. Aangezien het aandeel gezinnen met kinderen en alleenstaanden eveneens niet zo hoog ligt, gaat het hoogstwaarschijnlijk om gezinnen waarvan de kinderen al uit huis zijn. Een beetje in tegenstelling tot wat uit de objectief gemeten kenmerken zou kunnen afgeleid worden, zou er volgens de sleutelpersonen toch enigszins sprake zijn van armoede. Verder valt het ook op dat deze wijk in de eerste plaats slechte punten krijgt op de leefbaarheidsaspecten met betrekking tot veiligheid en tot een aantal kenmerken van het fysieke woonklimaat (uitzicht/aantrekkelijkheid van de wijk, afval- en lawaaihinder en staat/onderhoud van de publieke ruimte).

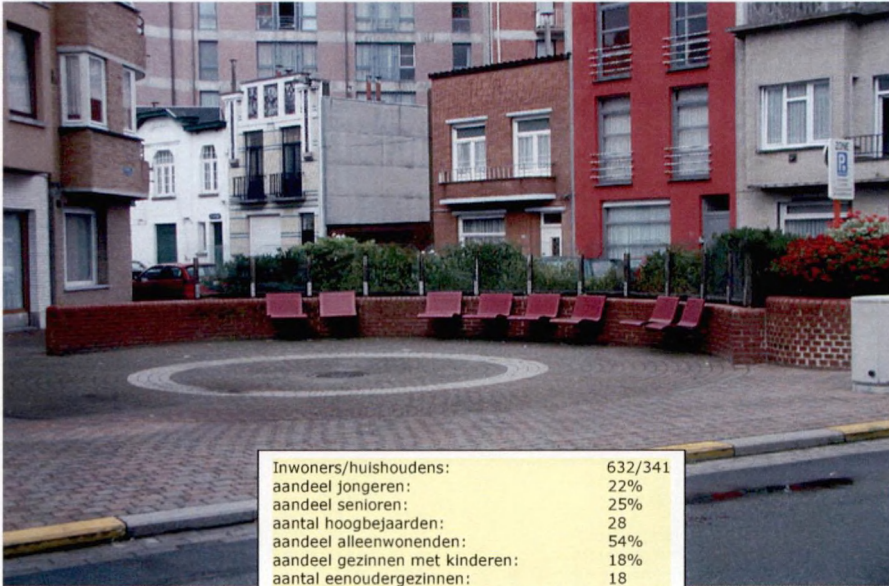
In de open vragen wordt bij meerdere aspecten opgemerkt dat de wijk in volle overgangsfase zit, waarbij de verwachting geuit wordt dat dit aan een aantal huidige knelpunten tegemoet zal komen.

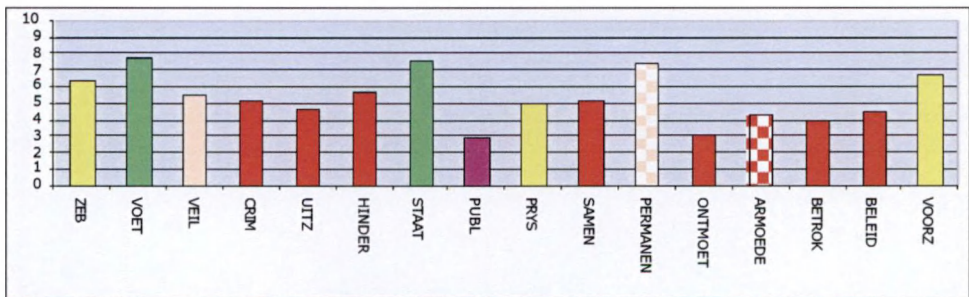
Wat volgens de sleutelpersonen geldt voor deze wijk – wat verouderd – kan niet gezegd worden over haar inwoners. De bevolkingssamenstelling naar leeftijd lijkt vrij evenwichtig te zijn in de wijk 't Front.

De wijk krijgt van de sleutelpersonen vrij uitzonderlijke scores op bepaalde aspecten, en dit zowel in de positieve als negatieve richting. In de eerst soort kan niet echt een 'lijn' teruggevonden worden – wat deze resultaten daarom niet minder belangrijk maakt – maar er kan wel gezegd worden dat het vooral de fysieke aspecten zijn die het minder goed doen. Dit in combinatie met het aanbod aan ontmoetingsmogelijkheden. Gezien de aanwezigheid van een plekje (voor jong en oud) in het centrum van de wijk, is dit laatste resultaat enigszins bevreemdend. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat deze ontmoetingsplaats volgens de sleutelpersonen niet tegemoet komt aan de wensen van de bewoners (óf wat zijzelf als ontmoetingsmogelijkheid zien).

Antwoorden op de open vragen maken het niet mogelijk de resultaten voor deze wijk nader te verklaren – en dus over te gaan tot het formuleren van concrete aandachtspunten.

Inwoners/huishoudens:	632/341
aandeel jongeren:	22%
aandeel senioren:	25%
aantal hoogbejaarden:	28
aandeel alleenwonenden:	54%
aandeel gezinnen met kinderen:	18%
aantal eenoudergezinnen:	18
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	31%

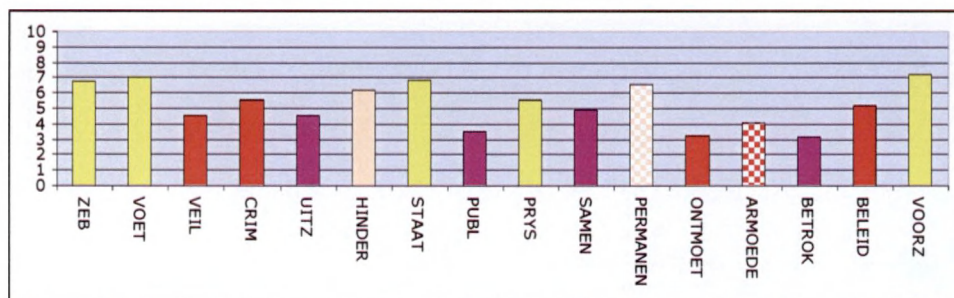
De meest opvallende kenmerken wat demografie van deze wijk betreft, zijn het hoge aandeel alleenstaanden en het hoge aandeel eenoudergezinnen. In de SIFwijk1 gaat het in meer dan de helft van de gezinnen om alleenstaanden. En bijna één derde van alle gezinnen met kinderen zijn eenoudergezinnen – in West-Vlaanderen ligt dit cijfer bijvoorbeeld op één tiende.

Qua beoordeling van leefbaarheidsaspecten door de sleutelpersonen merken we enigszins hetzelfde patroon op als de andere zogenaamde SIFwijk. Ook hier worden vooral de slechte woningkwaliteit en 'sfeer van armoede' aangeklaagd. Maar terwijl de aandacht bij de SIFwijk2 eerder eerder zou moeten uitgaan naar de doelgroep van de hoogbejaarden, lijken de gezinnen met beperkte middelen hier de belangrijkste focus te zijn.

SIFWIJK 2, Blankenberge

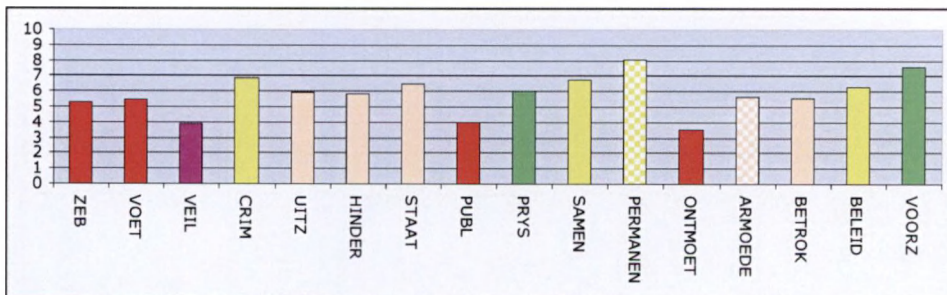

Inwoners/huishoudens:	285/150
aandeel jongeren:	13%
aandeel senioren:	38%
aantal hoogbejaarden:	48
aandeel alleenwonenden:	60%
aandeel gezinnen met kinderen:	15%
aantal eenoudergezinnen:	6
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	22%

De SIFwijk2 is één van de wijken van Blankenberge die in het kader van het Sociaal Impuls Fonds een 'injectie' kreeg. Het uitzicht van de wijk is sindsdien dan ook opmerkelijk verbeterd. Toch krijgen de meeste leefbaarheidsaspecten van de 'wijk' (hier een vrij kleine entiteit) een overwegend negatieve beoordeling. De slechte staat van veel woningen en de 'ongunstige ligging' (verbindingsweg naar de uitgaansbuurt) spelen deze wijk parten. Verder vallen vooral het hoge aantal hoogbejaarden op dergelijk kleine oppervlakte en het aandeel alleenstaanden op. Tegelijkertijd geven de meeste sleutelpersonen aan dat deze wijk niet aantrekkelijk is voor senioren om er te (komen) wonen vanwege het feit dat er weinig geschikte woningen zijn voor senioren (trappen e.d.)... Acties binnen de domeinen van 'huisvesting' en 'zorg' liggen in deze wijk dan ook idealiter in mekaars verlengde.

BEERSTEEG, Blankenberge

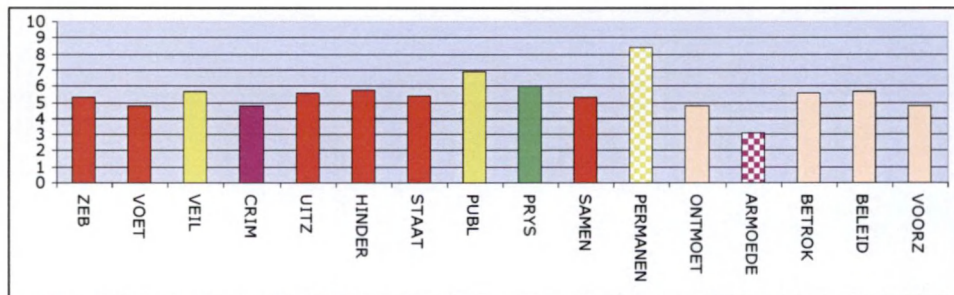
Met Beersteeg vinden we in Blankenberge opnieuw een wijk waar meer eenpersoonshuishoudens, ofte alleenstaanden, wonen dan 'meerpersoonshuishoudens'.

Beersteeg is verder een buurt waarvan het meest opvallende kenmerk de discrepantie tussen de beoordeling vanwege de sleutelpersonen enerzijds en de 'op het eerste zicht' objectieve situatie is. Zo oogt de wijk – zowel straten als voetpaden – vrij mooi, is er een klein parkje. Toch krijgen deze aspecten een negatieve beoordeling. Deze beoordeling wordt nader toegelicht in de open vragen; het parkje zou dienst doen als 'hondentoilet' en de wijk wordt vaak geconfronteerd met zwerfvuil. Ook de slechte kwaliteit van een aantal woningen wordt meer dan eens vermeld. Naast deze minder goede beoordeling van de fysieke aspecten van deze wijk, springen ook de slechte punten op de aspecten van verkeersveiligheid in het oog. De straten zijn volgens de sleutelpersonen te smal om plaats te bieden aan het autoverkeer én de fietsers én de voetgangers én de parkeerders. Het enigszins verlichten van de druk veroorzaakt door het verkeer, lijkt op basis van deze gegevens het belangrijkste aandachtspunt voor Beersteeg.

SCHAREBRUGGEWIJK, Blankenberge

Inwoners/huishoudens:	362/123
aandeel jongeren:	36%
aandeel senioren:	6%
aantal hoogbejaarden:	2
aandeel alleenwonenden:	15%
aandeel gezinnen met kinderen:	52%
aantal eenoudergezinnen:	23
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	4%

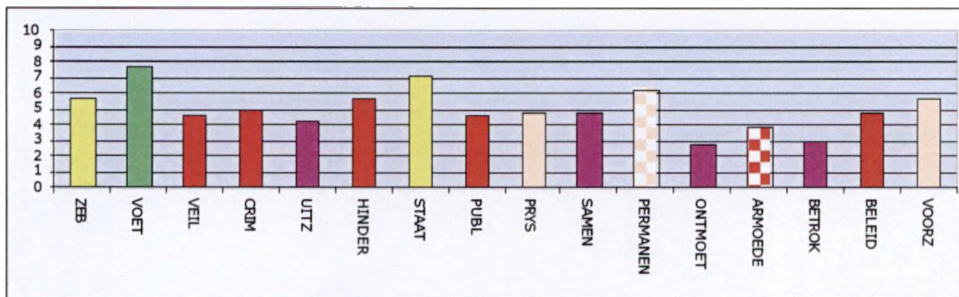

De Scharebruggewijk is één van de jongste wijken (lees: jongste bevolking) van alle 71 in het leefbaarheidsonderzoek opgenomen wijken.

De wijk bestaat hoofdzakelijk, dan niet uitsluitend, uit sociale (gezins)woningen en vormt een fysisch onderscheiden én afgesloten geheel. Uit het geheel van de resultaten van de bevraging van sleutelpersonen – zowel de scores als de open vragen – kan afgeleid worden dat deze wijk een typisch voorbeeld is van een sociale woonwijk die te kampen heeft met een meervoudige problematiek. Een slecht imago van en negatieve beeldvorming over de wijk werken het instandhouden hiervan alleen maar in de hand. Leefbaarheidsprojecten in gelijkaardige (sociale woon)wijken hebben in het verleden bewezen hun vruchten af te werpen. Het opkrikken van het imago en het letterlijk en figuurlijk 'open stellen' van deze wijk kunnen goede aanknopingspunten zijn.

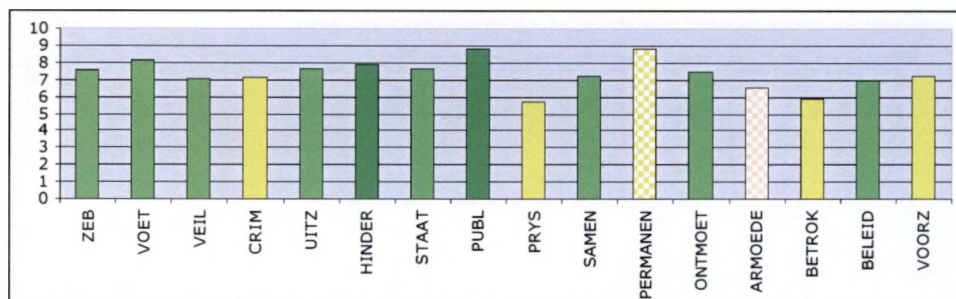
Inwoners/huishoudens:	368/220
aandeel jongeren:	17%
aandeel senioren:	27%
aantal hoogbejaarden:	24
aandeel alleenwonenden:	56%
aandeel gezinnen met kinderen:	17%
aantal eenoudergezinnen:	17
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	18%

Het beeld dat van deze wijk in het centrum van Blankenberge verkregen wordt, kenmerkt zich door twee in het oog springende zaken. Vooreerst kan aan het hand van de beoordeling vanwege de sleutelpersonen de indruk gekregen worden als zou het hier om een echte 'badplaatswijk' gaan. Zo worden het aandeel anderstaligen, inwijkelingen als tijdelijke bewoners er vrij hoog ingeschat. Ook de demografische gegevens over de leeftijd van de inwoners en de samenstelling van de gezinnen wijzen in die richting (hoge veroudering, veel alleenstaanden). Maar terwijl andere badplaatswijken eveneens gekenmerkt worden door hun aantrekkelijkheid naar senioren en rijkere huishoudens toe, geldt dit voor de St.-Rochuswijk geenszins. De wijk onderscheidt zich namelijk door de consequente signalen van slechte huisvesting – oude gebouwen en opdeling van woningen in kleine entiteiten - en (bijgevolg?) de aanwezigheid van veel armoede.

Inwoners: huishoudens:	262/114
aandeel jongeren:	16%
aandeel senioren:	34%
aantal hoogbejaarden:	14
aandeel alleenwonenden:	28%
aandeel gezinnen met kinderen:	24%
aantal eenoudergezinnen:	3
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	70%

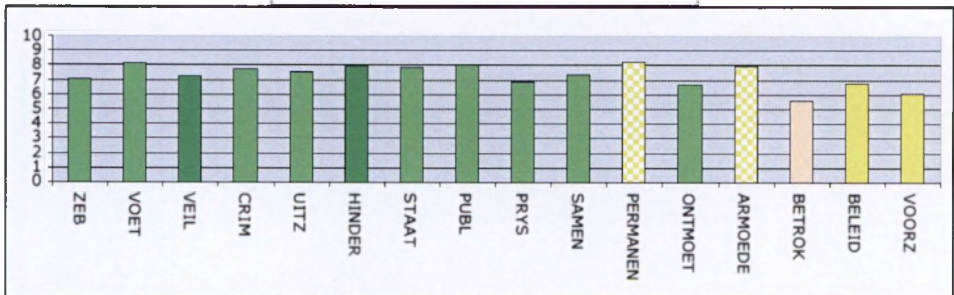

De wijk zoals deze voor het leefbaarheidsonderzoek werd afgebakend, is zowel demografisch, fysiek als sociaal vrij verscheiden. Enerzijds bevinden er zich heel wat seniorenwoningen (Parc de Craene), de woonwijk Fabiolakwartier richt zich eerder op gezinnen. Het ene deel telt een aantal sociale woningen, in het andere worden vooral (middenklasse)villa's geconstateerd. Het lijkt onwaarschijnlijk dat de bewoners betrokken zijn op de wijk zoals hier afgebakend – dit was ook geen vereiste –; feit is wel dat alle bevraagde leefbaarheidsaspecten een positieve inschatting van de sleutelpersonen krijgen en er ook in de open vragen geen kritische opmerkingen gegeven worden. Het formuleren van aandachtspunten voor deze wijk op basis van de verkregen informatie is dan ook niet mogelijk (of nodig?).

WITTE WIJK, Blankenberge

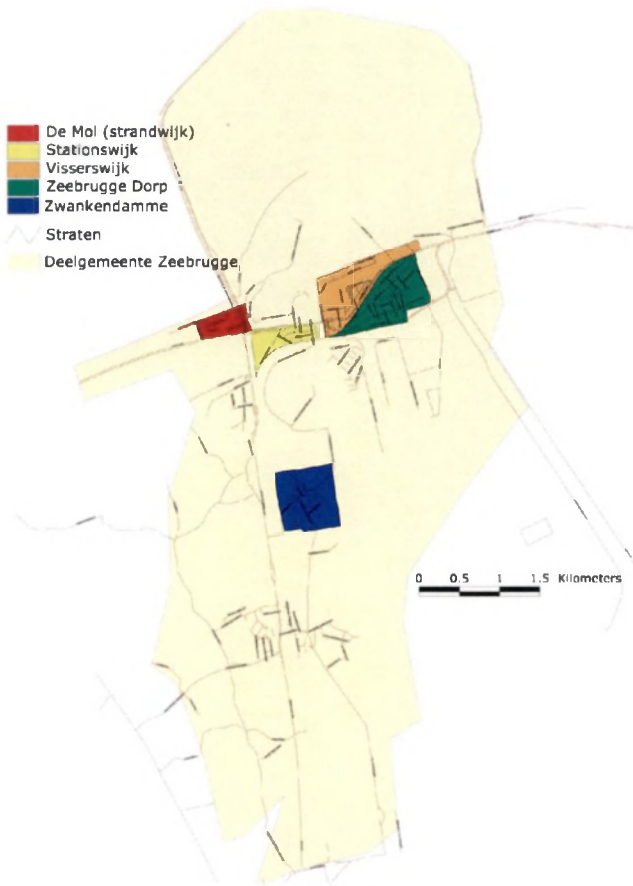

Inwoners/huishoudens:	257/101
aandeel jongeren:	26%
aandeel senioren:	23%
aantal hoogbejaarden:	2
aandeel alleenwonenden:	24%
aandeel gezinnen met kinderen:	33%
aantal eenoudergezinnen:	3
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	69%

Over deze Blankenbergse woonwijk kan weinig meer opgemerkt worden dan hetgeen uit bovenstaande gegevens blijkt. Het betreft dan een wijk met vrij jonge inwoners, en zonder echte aandachtspunten voor de leefbaarheid ervan, aldus de sleutelpersonen. De Witte Wijk is bovendien de enige wijk van Blankenberge waarvan de sleutelpersonen het aantal gezinnen met een laag inkomen lager dan het gemiddelde voor alle wijken aan de kust inschatten.

ZEEBRUGGE

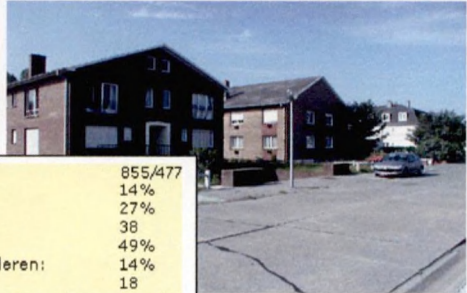
In Zeebrugge (deelgemeente van Brugge) werden vijf wijken geselecteerd en afgebakend: de Mol (of Strandwijk), de Stationswijk, het Vismijnkwartier, Zeebrugge Dorp en Zwankendamme.

Deze wijken zijn fysisch en ruimtelijk vrij goed van mekaar te onderscheiden en de gekozen opdeling en afbakening van deze vijf wijken was dan ook vrij voor de hand liggend.

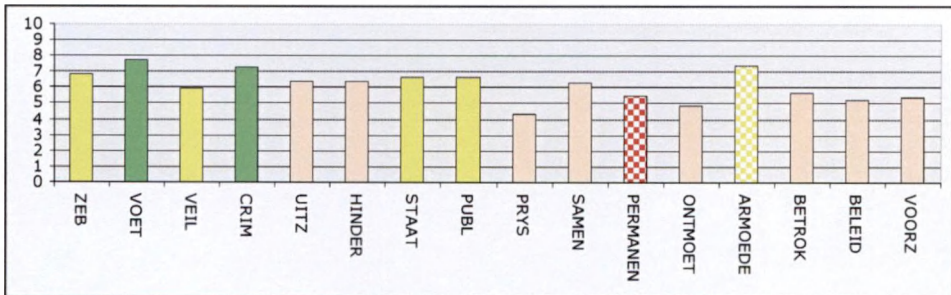
Zeebrugge heeft als kust(deel)gemeente toch een aantal eigenschappen die eerder afwijken van het profiel van een kustgemeente. Er wonen relatief veel jongeren, weinig ouderen en alleenstaanden. Tijdelijke bewoning is er meer de uitzondering dan de regel.

Bij een aantal resultaten op wijkniveau moet de opmerking gemaakt worden dat deze door de uitvoering van het Strategisch Plan voor de Haven van Brugge-Zeebrugge in de nabije toekomst hoogstwaarschijnlijk niet meer geldig zullen zijn.

DE MOL, Zeebrugge (Brugge)

Inwoners/huishoudens:	855/477
aandeel jongeren:	14%
aandeel senioren:	27%
aantal hoogbejaarden:	38
aandeel alleenwonenden:	49%
aandeel gezinnen met kinderen:	14%
aantal eenoudergezinnen:	18
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	20%

De wijk De Mol – ook wel Strandwijk genoemd – onderscheidt zich van de andere vier geselecteerde Zeebrugse wijken door zijn 'badplaatskarakter'. Dit toont zich in de cijfers: weinig jongeren, veel senioren, veel alleenstaanden en tijdelijke bewoning.

De wijk scoort bovendien minder goed op de sociale dimensies. Ook zou de wijk wat te kampen hebben met enigszins verouderde en minder kwaliteitsvolle woningen.

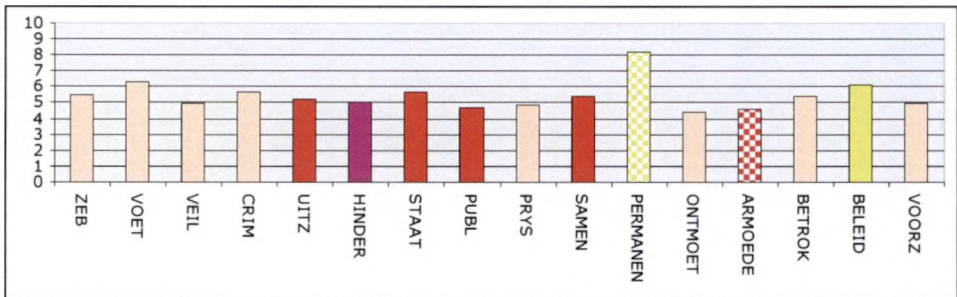
De heraanleg van een aantal straten – volop aan de gang – zal zeker bijdragen tot het verbeteren van het fysieke woonklimaat. Maar het zoeken naar manieren om in dergelijke badplaatswijken het sociale weefsel een 'injectie' te geven, zou ook hier een uitdaging kunnen vormen.

Ten slotte wordt in de wijk ook een vrij hoog aantal hoogbejaarden geteld. Op zich is dit geen probleem, maar de wijk is eerder afgesloten van de meeste voorzieningen. Initiatieven waarbij deze – en toekomstige – senioren in contact (blijven) komen met elkaar en andere inwoners, lijken in deze wijk allerminst overbodig.

STATIONSWIJK, Zeebrugge (Brugge)

Inwoners/huishoudens:	592/289
aandeel jongeren:	23%
aandeel senioren:	24%
aantal hoogbejaarden:	16
aandeel alleenwonenden:	40%
aandeel gezinnen met kinderen:	26%
aantal eenoudergezinnen:	21
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	69%

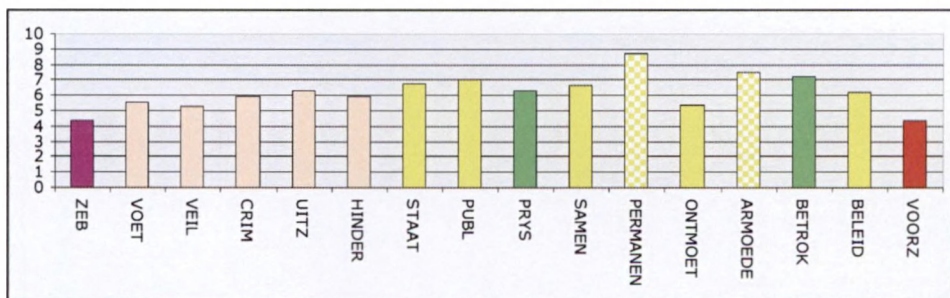
De Stationswijk is volgens de sleutelpersonen een wijk met een meervoudige problematiek. Zij voorspellen dat de verkeersonveilige situatie in de toekomst nog zal verslechteren. En ook de fysieke aspecten krijgen veel slechtere punten dan de andere wijken. Op dit vlak zit evenwel verbetering aan te komen door onder meer de renovatie van een aantal woningen. Hetzelfde geldt voor het sociale woonklimaat; veel heil wordt verwacht van het buurtcentrum en andere initiatieven (Wijk-Up e.d.).

Positieve vaststelling in deze wijk, is de vrij goede sociale mix naar leeftijd en het hogere aandeel gezinnen met kinderen. In tegenstelling tot de meeste andere – niet in het hinterland gelegen – wijken noteren we West-Vlaamse en Vlaamse gemiddelden op deze kenmerken.

ZWANKENDAMME, Zeebrugge (Brugge)

Inwoners/huishoudens:	779/317
aandeel jongeren:	28%
aandeel senioren:	20%
aantal hoogbejaarden:	20
aandeel alleenwonenden:	28%
aandeel gezinnen met kinderen:	34%
aantal eenoudergezinnen:	12
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	85%

Zoals de meeste wijken in het hinterland, wordt ook Zwankendamme gekenmerkt door een jongere bevolking, veel gezinnen met kinderen en weinig alleenstaanden.

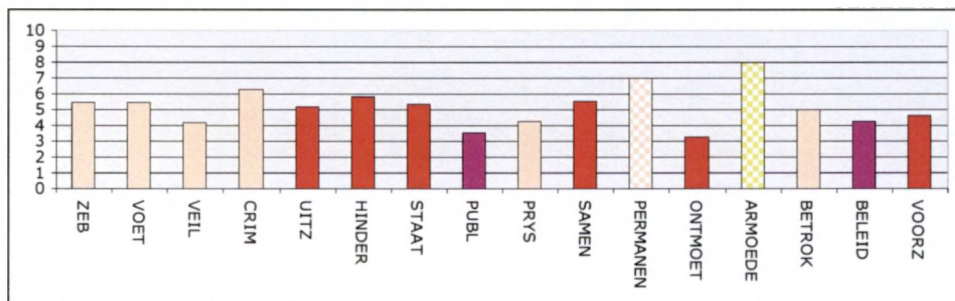
De sleutelpersonen zijn vrij consequent in hun puntenbedeling aan deze wijk: fysieke en veiligheidsaspecten scoren slecht tot heel slecht, sociale kenmerken doen het goed tot behoorlijk goed. Deze resultaten zijn moeilijk te verklaren en net daarom interessant om misschien eens van naderbij te onderzoeken.

De bereikbaarheid van voorzieningen zou sinds het moment van bevraging verbeterd moeten zijn dankzij een busverbinding met het station van Brugge.

VISMIJNKWARTIER, Zeebrugge (Brugge)

Inwoners/huishoudens:	540/317
aandeel jongeren:	14%
aandeel senioren:	23%
aantal hoogbejaarden:	20
aandeel alleenwonenden:	56%
aandeel gezinnen met kinderen:	15%
aantal eenoudergezinnen:	14
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	29%

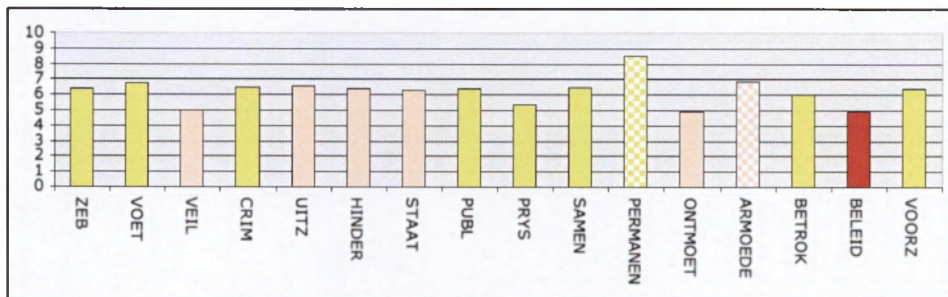
Het Vismijnkwartier is gelegen tussen de haven en de Kustbaan en wordt door deze laatste gescheiden van een andere geselecteerde wijk, Zeebrugge Dorp. Maar niet alleen geografisch wordt deze wijk hier van (onder)scheiden, ook demografisch zijn er opvallende verschillen. Vooral wat het aandeel jongeren, alleenstaanden en gezinnen met kinderen betreft, lijkt deze wijk veeleer op de Mol dan op Zeebrugge Dorp.

Vanwege de sleutelpersonen krijgt het Vismijnkwartier over de hele lijn een minder positieve beoordeling. Maar ook voor deze wijk (cf. Stationswijk) wordt veel hoop gesteld in de aan de hand zijnde werken (cf. foto's rechts) en de nabijheid van de Buurtdienst ZOC.

DORP, Zeebrugge (Brugge)

Inwoners/huishoudens:	1930/830
aandeel jongeren:	23%
aandeel senioren:	25%
aantal hoogbejaarden:	57
aandeel alleenwonenden:	28%
aandeel gezinnen met kinderen:	28%
aantal eenoudergezinnen:	33
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	74%

Deze centrumwijk van Zeebrugge ligt ingesloten tussen twee drukke wegen. Van deze verkeersdrukte is evenwel weinig te merken in deze vrij jonge wijk. Sowieso lijkt Zeebrugge Dorp een vrij goeie sociale mix (naar leeftijd, inkomen, type huishoudens, permanente bewoning...) te hebben. Al zou het gebrek aan bepaalde voorzieningen volgens de sleutelpersonen tot gevolg hebben dat bepaalde groepen aangewezen zijn op of zelfs uitwijken naar naburige gemeenten.

KNOKKE-HEIST

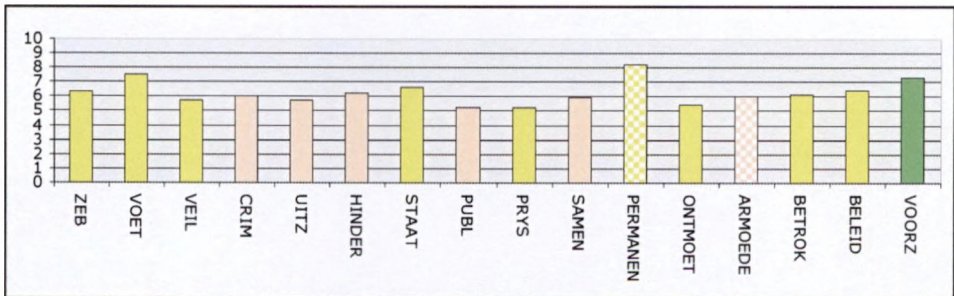

Op het grondgebied van Knokke-Heist werden zeven wijken geselecteerd en afgebakend en aan een leefbaarheidstoets onderworpen: Heist Centrum, Oostwinkel, Ramskapelle, de Wijk Van Bunnan, Knokke Dorp, Oud Knokke en Westkapelle.

Knokke-Heist is een voorbeeld van een gemeente waar niet het ganse grondgebied in wijken werd opgedeeld. De geselecteerde wijken, hoe divers deze ook zijn, kunnen bovendien niet als typisch voor de gemeente beschouwd worden. De mondaine wijk het Zoute werd bijvoorbeeld niet opgenomen in het onderzoek. De resultaten voor de vijf geselecteerde wijken mogen met andere woorden tezamen genomen niet als representatief voor de gemeente beschouwd worden.

Inwoners/huishoudens:	5583/2538
aandeel jongeren:	21%
aandeel senioren:	24%
aantal hoogbejaarden:	182
aandeel alleenwonenden:	33%
aandeel gezinnen met kinderen:	25%
aantal eenoudergezinnen:	81
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	49%

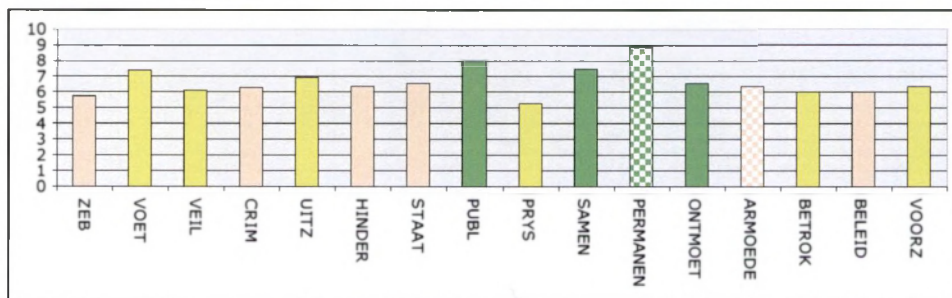

Deze wijk van Knokke-Heist lijkt op het eerste zicht een badplaats- annex centrumwijk te zijn, vergelijkbaar met andere wijken die in de verstedelijkte kuststrook gesitueerd zijn. Toch vertoont de wijk andere kenmerken. Vooreerst blijkt deze wijk minder onderhavig te zijn aan het vergrijzingfenomeen dan de andere badplaatswijken. Zowel het aandeel jongeren, het aandeel senioren als de aanwezigheid van gezinnen met kinderen benaderen veel meer het Vlaamse en West-Vlaamse beeld, dan hetgeen we in de andere badplaatswijken te zien krijgen. Kenmerken en signalen die in de richting van een zwakker sociaal weefsel wijzen, worden in deze wijk bovendien minder - dan in de vergelijkbare wijken - vastgesteld. Het aanbod van meer betaalbare woningen in vergelijking met andere delen van deze gemeente wordt in de open vragen vaak als verklarende factor aangehaald. De geuite vrees dat dit gegeven gauw tot het verleden zal behoren, kan meteen geherformuleerd worden in een aandachtspunt voor deze wijk, zijnde de betaalbaarheid van het wonen in de wijk blijven garanderen en bewaken. Tweede aandachtspunt is het gegeven dat dit één van de vijf wijken aan de kust is, waar verdoken armoede door de sleutelpersonen consequent signaleerd wordt.

OOSTWINKEL, Knokke-Heist

Inwoners/huishoudens:	796/328
aandeel jongeren:	19%
aandeel senioren:	24%
aantal hoogbejaarden:	43
aandeel alleenwonenden:	23%
aandeel gezinnen met kinderen:	23%
aantal eenoudergezinnen:	5
aandeel woningen waarvan eigenaarbewoner:	56%

Deze wijk, zoals afgebakend voor het onderzoek, bestaan in feite uit twee delen: Oostwinkel en Heulebrug. In Oostwinkel bevinden zich voornamelijk sociale woningen, terwijl Heulebrug eerder een buurt met duurdere woningen is.

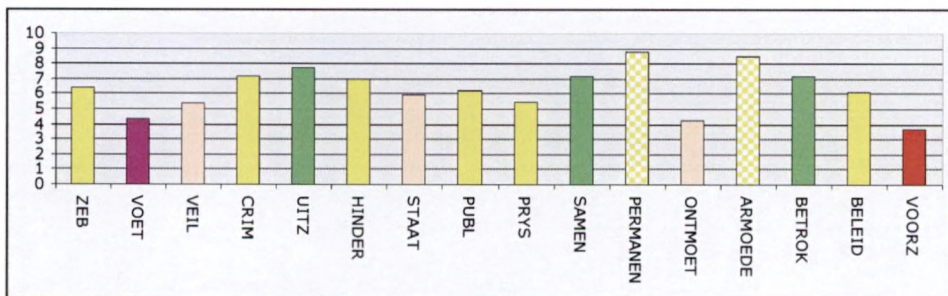
Verder kenmerkt de wijk zich demografisch door een vrij laag aandeel jongeren en veel hoogbejaarden.

Zowat alle dimensies die betrekking hebben op het sociale woonklimaat krijgen een behoorlijk positieve score vanwege de sleutelpersonen. In feite krijgt geen enkele dimensie noemenswaardige slechte punten en ook in de open vragen spreken de sleutelpersonen zowat over de hele lijn positief over deze wijk. Er zijn met andere woorden op basis van de verkregen informatie geen aandachtspunten op te noemen voor de wijk Oostwinkel.

RAMSKAPELLE, Knokke-Heist

Inwoners/huishoudens:	420/152
aandeel jongeren:	26%
aandeel senioren:	17%
aantal hoogbejaarden:	7
aandeel alleenwonenden:	15%
aandeel gezinnen met kinderen:	37%
aantal eenoudergezinnen:	5
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	75%

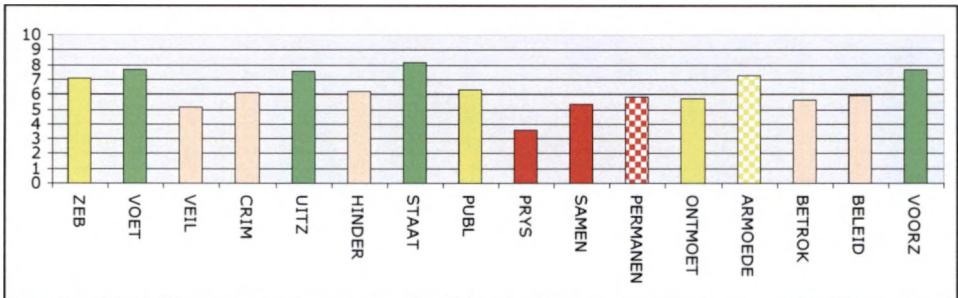

Deze kleine kern in het hinterland van Knokke-Heist onderscheidt zich van de andere hinterlandwijk in dezelfde gemeente (Westkapelle) door de aanwezigheid van veel jonge bewoners en gezinnen met kinderen. Het feit dat dit de enige wijk is waarvan geen grote meerderheid van de sleutelpersonen meent dat de woningen er ongeschikt zijn voor jonge gezinnen vanwege de woningduurte, staat hier ongetwijfeld mee in verband. De afstand van de wijk tot zelfs de meest courante voorzieningen wordt als problematisch kenmerk ervaren, maar is voor veel jonge – en mobilere – gezinnen waarschijnlijk minder aan de orde. Wat het sociale woonklimaat betreft, wordt de wijk in de open vragen als een 'goede gemeenschap' omschreven. Enige echte aandachtspunt dat door de sleutelpersonen wordt naar voren gedragen, is de veiligheid van de voetpaden; in de kern ontbreken deze eigenlijk nagenoeg (zie foto). Het verkeer in de wijk is er dan misschien niet héél druk, mits kleine fysieke ingrepen lijkt dit probleem op het eerste zicht vrij makkelijk te overbruggen.

VAN BUNNEN, Knokke-Heist

Inwoners/huishoudens:	2822/1692
aandeel jongeren:	10%
aandeel senioren:	47%
aantal hoogbejaarden:	240
aandeel alleenwonenden:	51%
aandeel gezinnen met kinderen:	9%
aantal eenoudergezinnen:	56
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	11%

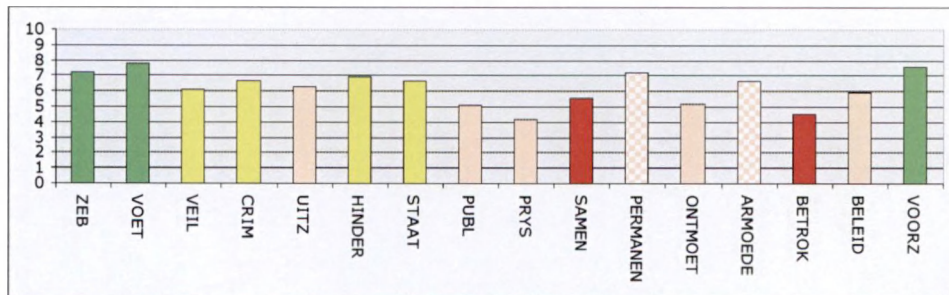

Deze badplaatswijk van Knokke-Heist is van alle eenenzeventig geselecteerde wijken, de wijk met de meest verouderde bevolking. Op 1 januari 2004 telde deze wijk per inwoner jonger dan twintig, bijna 5 inwoners ouder dan zestig. Zoals in de andere badplaatswijken vinden we er eveneens veel alleenstaanden en tijdelijke bewoners terug. Ook het aantal potentiële zorgbehoevenden (80plussers) is er vrij hoog. Gezien de vele leegstaande woningen op bepaalde tijdstippen van het jaar, is de kans op sociaal isolement er reëel en bijgevolg een aandachtspunt. Ondanks het profiel van de wijk naar de beter gegoede senior, worden er toch ook veel eenoudergezinnen geteld; meer dan één derde van de gezinnen met kinderen betreft een eenoudergezin. Armoede, vooral verdoken armoede, is daarom evenzeer een aandachtspunt in deze badplaatswijk.

KNOKKE DORP, Knokke-Heist

Inwoners/huishoudens:	2300/1277
aandeel jongeren:	13%
aandeel senioren:	37%
aantal hoogbejaarden:	179
aandeel alleenwonenden:	48%
aandeel gezinnen met kinderen:	14%
aantal eenoudergezinnen:	41
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	32%

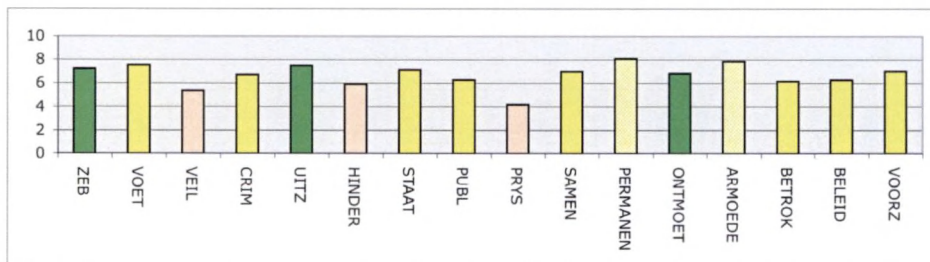
Indien de gegevens van Knokke Dorp naast deze van de twee naburige wijken worden gelegd, dan valt op dat deze eigenlijk zowel geografisch als cijfermatig het midden houdt tussen de wijk Van Bunnan en Oud Knokke.

Vanwege de sleutelpersonen krijgt de wijk vooral op de meer sociaal getinte dimensies minder goede punten. De mate van tijdelijke bewoning speelt de wijk duidelijk parten en gezien deze wijk op zich toch meer permanente bewoners telt dan een echte badplaatswijk, lijkt het activeren en versterken van het sociale weefsel in deze buurt een mogelijk actiepunt.

OUD KNOKKE, Knokke-Heist

Inwoners/huishoudens:	2520/1069
aandeel jongeren:	19%
aandeel senioren:	32%
aantal hoogbejaarden:	175
aandeel alleenwonenden:	28%
aandeel gezinnen met kinderen:	24%
aantal eenoudergezinnen:	46
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	63%

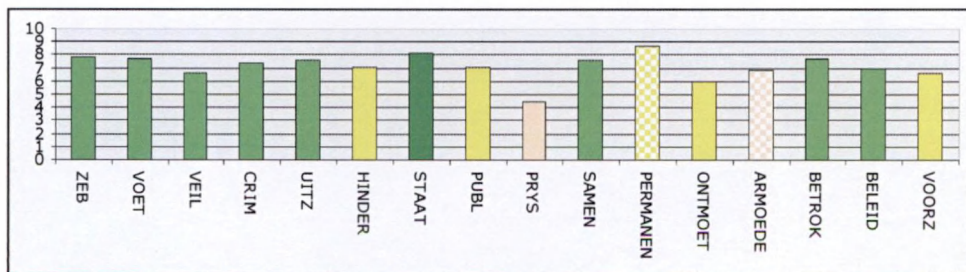

Wat de leeftijd van de inwoners van deze Knokse wijk betreft, zien we hier in de eerst plaats kustgemiddelden opduiken. Maar anderzijds is het aandeel alleenstaanden er lager en het aandeel gezinnen met kinderen er hoger dan in een gemiddelde wijk aan onze Kust. Het is ook binnen deze twee domeinen – de leeftijd van de bewoners en de gezinssamenstelling – dat twee aandachtspunten zich aandienen. Enerzijds wordt een behoorlijk hoog aantal hoogbejaarden geteld. Anderzijds moet het aantal eenoudergezinnen in de wijk, als een indicator voor armoede, eveneens in beschouwing genomen worden. De subjectieve beoordeling van de wijk door de sleutelpersonen kan in het algemeen positief genoemd worden. In de open vragen wordt de vrees voor verdringing van eigen, jonge bewoners uit deze wijk ten gevolge van stijgende woningprijzen, meermaals geuit.

WESTKAPELLE, Knokke-Heist

Inwoners/huishoudens:	968/325
aandeel jongeren:	25%
aandeel senioren:	27%
aantal hoogbejaarden:	102
aandeel alleenwonenden:	20%
aandeel gezinnen met kinderen:	39%
aantal eenoudergezinnen:	9
aandeel woningen waarvan eigenaar bewoner:	64%

Deze wijk van Knokke-Heist lijkt gekenmerkt te worden door een mengeling van meer typische kenmerken van hinterlandwijken enerzijds en kenmerken van andere wijken aan de kust anderzijds. Demografisch wordt de wijk gekenmerkt door een hoog aandeel gezinnen met kinderen maar toch ook veel oudere inwoners. Ook het aantal hoogbejaarden ligt er vrij hoog en steeg bovendien sterk ten opzichte van 2003.

De nabijheid van voorzieningen wordt er niet als problematisch omschreven door de sleutelpersonen (i.t.t. Ramskapelle) maar gezien deze vrij snelle stijging van het aantal hoogbejaarden toch een punt om regelmatig te evalueren.

De stijging van de woningprijzen zou volgens de sleutelpersonen in de nabije toekomst kunnen zorgen voor een minder evenwichtige sociale mix.

Ten slotte verdient de algemeen positieve beoordeling van deze wijk eveneens een opmerking en de herinrichting van de dorpskern kan er op zijn minst geslaagd genoemd worden.

COLOFON

Uitgegeven in opdracht van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Paul Breyne (gouverneur)

Jan Durnez, Patrick Van Gheluwe, Gabriël Kindt, Dirk De fauw, Gunter Pertry, Marleen Titeca-Decraene (gedeputeerden)

Hilaire Ost (provinciegriffier)

Realisatie

Mieke Meire, dienst Welzijn

Piet Bracke, Vakgroep Sociologie Universiteit Gent

Grafische vormgeving

Provincie West-Vlaanderen – Grafische Dienst

Druk

Provincie West-Vlaanderen - Grafische Dienst

Depotnummer

D/2005/0248/09

Verantwoordelijk uitgever

Dirk Van Belle, directeur dienst Welzijn

Met de steun van het
Europees Fonds voor
Regionale Ontwikkeling

Vakgroep Sociologie

